

ÉLETTÜNK

XLVIII. évf. 11. szám (48. Jg. Nr. 11.)

Az európai magyar katolikusok lapja

2016. november

A BÉKE EGY MŰHELY

„Boldogok a békeségesek, ők Isten fiai” (Mt 5,9) Ferenc pápa ezzel az evangéliumi idézettel jellemezte szeptember 20-án elmondott beszédében az assisi imanap résztvevőit, akik a világ minden tájáról sokféle vallás képviselőiként érkeztek Szent Ferenc városába. Valamennyiüket ugyanaz a békevágy vezette erre az áldott helyre, hosszú utat tettek meg nemcsak térben, hanem lélekben is, hogy összefogjanak és megnyíljanak Isten és a testvérek előtt. Ezt a nyitást Isten kéri tőlünk, mert csak ennek segítségével tudjuk leküzdeni korunk nagy betegségeit, a közönyt.

Nem maradhatunk közönyösek. Ma a világnak égető szüksége van a békére. (...) Sok család, kiknek életét feldúlták, gyermekek, akik csak erőszakkal találkoztak életükben, idősek, akik arra kényszerültek, hogy elhagyják hazájukat: mind a békére szomjaznak. Nem akarjuk, hogy ezek a tragédiák feledésbe merüljenek. Az ő nevükben szólunk, akiknek nincs hangja, akiket nem hallgatnak meg – mondta Ferenc pápa a többi vallási vezetőhöz fordulva, majd kijelentette: nekünk nincsenek fegyvereink. Hiszünk viszont az imádság szelid és alázatos erejében.

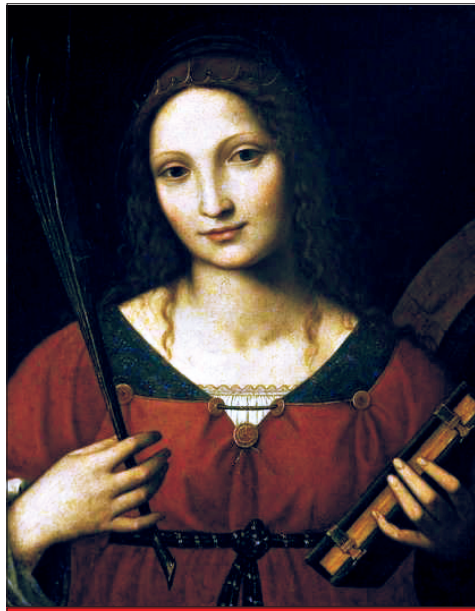
Ma a békevágy Istenhez szóló fohász lett azért, hogy megszűnjének a háborúk, a terrorizmus és az erőszak. Az ima, mely Assisiből száll fel az égbe, nem pusztán tiltakozás a háború ellen, nem tárgyalások, politikai kompromisszumok vagy gazdasági alkuk eredménye – idézte Ferenc pápa elődjét, Szent II. János Pált.

Más és más vallási hagyományhoz tartozunk, de a különbözőség nem lehet konfliktus, vita vagy hideg távolságtartás oka. Ma nem egymás ellen imádkoztunk, mint ahogy a történelem során sajnos előfordult. Szinkretizmus és relativizmus nélkül imádkoztunk vállvetve, egymásért. Szent II. János Pál ezen a helyen azt mondta: Ma jobban, mint valaha, világossá vált mindenki előtt, hogy a hiteles vallásos magatartás és a béke nagy értéke szorosan összefügg. A 30 évvel ezelőtt, Assisiben megkezdett utat folytatva ismételjük fáradhatatlanul: Isten neve soha nem igazolhatja az erőszakot. Csak a béke szent és nem a háború! (...)

Ferenc pápa ezek után a béke fogalmát összegezte. A béke megbocsátást jelent, a megtérés és az ima gyümölcsét, amely belülről fakad és Isten nevében képessé tesz a múlt sebeinek begyógyítására. A béke befogadást jelent, készséget a párbeszédre, a bezárkózás legyőzését (...). A béke együttműködést jelent, élő, konkrét és kölcsönös kapcsolatot a másikkal (...). A béke nevelést jelent: meghívást arra, hogy nap nap után elsajátítsuk a szeretetközösség nem könnyű művészetét. (...)

Harminc éve ezen a helyen Szent II. János Pál azt mondta: A béke egy műhely, mely mindenki előtt nyitva áll, nemcsak a szakértők, tudósok vagy stratégák számára. A béke egyetemes felelősségünk. Válasszuk föl tehát e felelősségünket, erősítsük meg ma elkötelezettségünket, hogy együtt építsük a békét, amelyet Isten akar, és amelyre az emberiség szomjazik.

(Vatikáni Rádió)

Alexandriai Szent Katalin
Ünnep: november 25.

Katalin, a szép királylány az egyiptomi Alexandriában élt és műveltségével kitűnt kortársai közül. Amikor Maxentius császár (305–312) meglátogatta Alexandriát, halálos ítélettel fenyegették meg azokat, akik nem áldoznak a bálványoknak. Katalin a császár elé lépett, és a kereszt jelét rajzolva magára, értésére adta, hogy keresztény. A császár őt is kényszeríteni akarta a bálványok előtti áldozatra. Katalin ezt megtagadta és lehetőséget kért a császártól, hogy tudományos vitában védje meg hitét. Maxentius ezért Alexandriába hívatta birodalma leghíresebb ötven bölcselőjét. A tudományukra hiú bölcselők azonban egymás után hajoltak meg Katalin érvelése előtt. A császár dühében máglyára ítélte valamennyit.

A császár ezután felkínálta Katalinnak a császárnői trónust, s ezzel burkoltan a házasságot. Katalin visszautasította a kísértést. Ezután Maxentius erőszakhoz folyamodott: letépette Katalinról ékes ruháját és olmos ostorokkal megostoroztatta. Börtönbe vetették, de az ott töltött tizenkét napot Katalin tértítésre használta fel: amikor a kíváncsi császárné eljött, hogy esetleges ellenfelét megnézze, a kíséretében lévő testőrtisztre Katalin olyan hatással volt, hogy az kétszáz katonájával együtt keresztény lett.

Ekkor a császár halállal kezdte fenyegetni Katalint, ő azonban nem rémült meg. Amikor meg akarták ölni, angyalok mentették meg, és a széttört kerekek darabjai sok katona halálát okozták. A látványtól megrémült tömeg tiszteletet adott „a keresztények hatalmas Istenének”, s a császárné kérte urát, hogy hagyjon fel a harccal, amelyet Isten ellen folytat. Maga is megvallotta, hogy hisz Krisztusban. Erre a császár megkínóztatta, majd a testőrtiszttel és a kétszáz katonával együtt lefejeztette, s kiadta a parancsot, hogy Katalint is fejezzék le.

A vesztőhelyen Katalin arra kérte az Urat, hogy mindazok, akik Krisztus szeretetéért megemlékeznek róla (Katalinról), bőséget lássanak kenyérben és borbán, testük egészséget nyerjen és minden földi jóban részesüljenek. Utoljára bűnbocsánatot kért az őt segítségül hívók számára. Miután a mennyből hang hallatszott, amely jelezte, hogy kérései teljesülni fognak, fejét a hóhér kardja alá hajtotta.

(Szentek élete)

A HALÁL ELTÁVOZÁS, DE EGYBEN HAZAÉRKEZÉS

Az élet rendje az, hogy aki egyszer megszületett, és belépett a világba, az élete végén onnan kilépjen és eltávozzon. Az ember olyan különleges lény, aki adottságokban közel áll a természethez, de abból ki is emelkedik. Míg a növény- és állatvilág az egyedekben lévő „program” szerint fejlődik, addig az ember – bár sok mindenben a többi élőlény bizonyos adottságai is jellemzik –, személyisége által képes önmaga meghaladására, képes a lemondásra, az áldozathozatalra és a szeretetre.

A Teremtő, aki ilyenek alkotta meg a világot, egyedül az emberrel folytat párbeszédet, és csak az ember képes a válaszdásra és a szabad cselekvésre. Sorsa, múltja és jelene csak az embernek van, és csak az ember tud kultúrát létrehozni, és bármennyire is „törékeny nádszál” (Pascal), vágyaiban a mindenséget szeretné elérni.

A kinyilatkoztatásból tudjuk, hogy Isten nem a halálra, hanem az életre teremtette az embert. A Sátán irigysége révén azonban a világba jött a bűn és a halál, és akik vele tartanak, azok ezt megtapasztalják (Bölcs 2,24). Titok az élet, és titok a halál, ám mindkettő fölött áll az Isten, aki az ember szívébe oltotta az örök élet vágyát.

A történelem, és különösen az üdvtörténelem nemcsak az emberiség nagy állomásait, hanem Istennek az emberrel való tervét is tartalmazza. A Szentírás tanítása szerint „az ember számára az a rendelkezés, hogy egyszer haljon meg, és utána ítéletben legyen része” (Zsid 9,27). Jézus kijelenti, hogy a látható földi életet követően nem a megsemmisülés, hanem az örök élet vár ránk. Krisztus feltámadásával a mi feltámadásunkat is elhozta, ám ahhoz, hogy feltámadjunk Krisztussal, előbb „meg kell halni vele, el kell hagyni

a testet, hogy hazaérkezzünk az Úrhoz” (vö. 2Kor 5,8). Ebben az „eltávozásban” (Fil 1,23), ami a halál, a lélek elválik a testtől, de a lélek majd újból egyesül testével a halottak feltámadásának napján.

Bár az ember előtt a halál a legnagyobb rejtély, bizonyos értelemben a testi halál mégis természetes. Ugyanakkor a hit szemében valójában „a bűn zsoldja”, ahogy erről Pál apostol beszél (Róm 6,23). Ezt még azok is megtapasztalják, akik büntelenek vagy ártatlanul halnak meg, mert a halál öszűleink bűnének a következménye. Előbb vagy utóbb, de egyszer mindenkinek el kell „távoznia”, mert csak így léphetünk át a most még a hitben megtapasztalt láthatatlan és boldog világba.

A bűn következményeivel mindenkinek számolnia kell. Isten azonban azt akarja, hogy az ember éljen, mert „Isten dicsősége az élő ember” (Szent Ireneusz). A halál, mint megmagyarázhatatlan végkimenetel akár tragikusan is fel fogható, de akik Krisztus kegyelmében halnak meg, új módon „élhetik meg” saját eltávozásukat, mert a halál részesedés az Úr halálában, hogy a távozóknak Krisztus feltámadásában is része legyen.

(Folytatás a 2. oldalon)

„AZ ÚR LEGIGAZABB SZOLGÁJA”

Újratemették Márton Áront Gyulafehérváron

Márton Áron halálának 36. évfordulóján, szeptember 29-én a gyulafehérvári Szent Mihály-székesegyház déli mellékkápolnájában megáldották és bemutatták Márton Áron kőszarkofágját az erdélyi püspök újratemetési szertartása keretében. A szertartáson több ezer hívő, több száz pap, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia több tagja, az erdélyi történelmi egyházak képviselői, romániai és magyarországi világi méltóságok is jelen voltak.

A szentmise főcelebránsa Miquel Maury Buendía érsek, apostoli nuncius volt, a szentbeszédet Jakubinyi György érsek mondta. Márton Áron püspök emberi nagyságát a Tours-i Szent Mártontól kölcsönözték jelmondatából kiindulva magyarázta Jakubinyi György: Non recuso laborem, azaz nem vonakodom a munkától, nem utasítom el a munkát. „Márton Áron püspökségének első napjától haláláig teljesítette jelmondatát, mind a két értelmét annak: a munkát s a szenvedést is” – fogalmazott.

A szentmise végén Miquel Maury Buendía apostoli nuncius és Jakubinyi György érsek leleplezte, majd a nuncius megáldotta a kőszarkofágot, melybe Márton Áron földi maradványait helyezték, a lucernáriumot Tamás József segédpüspök végezte. A szertartás alatt nyolc csíkszentdomokosi fiatal állt őrt Márton Áron kőszarkofágja mellett.

A szentmise után Kovács Gergely, Márton Áron boldoggáavatásának posztulátora a Szentszék állásponytját ismertette arról, hogy miért engedélyezték a püs-

Márton Áron püspök kőszarkofágja

pök földi maradványainak áthelyezését a boldoggáavatás előtt. Az áthelyezést az indokolta, hogy eddigi nyughelye, a székesegyház kriptájában nehezen volt megközelíthető a hívek számára. A kőszarkofágról a posztulátor úgy nyilatkozott, hogy az hűen idézi Márton Áron szellemét: egyszerűségében nemes, hagyományörző és ugyanakkor korszerű is.

Az ünnepség Kárpát-medencei zarándoklatnak is tekinthető: nemcsak Erdélyből, hanem Magyarországról, Felvidékről, Kárpátaljáról, Délvidékről és az Őrségből is eljöttek Márton Áron tisztelői. □

HITÜNK KÉRDÉSEI

Keresztény apokrifok (1.)

A 9. században Phótiosz pátriárka 280 apokrifról tudott. Az ószövetségi apokrifok közül nem egy a keresztények kedvenc olvasmánya. Ilyen Ádám és Éva könyve, Henoch apokalipszise, Mózes mennybemenetele, A tizenkét pátriárka végrendeletei.

Az újszövetségi apokrifok között található apokalipszisek, evangéliumok, apostolok cselekedetei, levelek, himnuszok, homiliák és a szerző nélküli vértanúakták is. A vértanúaktákat a IV. századtól kezdve átdolgozzák. A tárgyilagos beszámolókat csodás elemekkel bővítik.

Kr. u. 125–150 között íródott a Péter apokalipszis. Az Olajfák hegyén Péter apostol kéri Jézustól, mutassa meg az üdvözültek világát. A „jövendő világ” látomását kéri. A látomásban hellén „túlvilág” tűnik fel, az üdvözültek és kárhozottak osztályaival. A kárhozottak kínzásának motívuma ebben az iratban tűnik fel először a keresztény irodalomban. Ezt a motívumot a Péter apokalipszis hellén elemekkel egyesíti. A túlvilági ítélet, büntetés, tisztulás kérdése sokakat foglalkoztatott. A filozófiai irodalom kínált mintákat. Platón leírja Szókratész alvilági utazását. Ugyanez található az Odüsszeia XI. énekében. Eretnek eszmét nem tartalmaz, noha igen tarka, sokrétű vallástörténeti anyagot halmoz össze. Elsősorban intő céllal írták. A Muratori-töredék szerint fel lehetett olvasni az Egyházban. Palesztinában nagypénteken olvasták fel a Péter apokalipszist.

A Szibillai jóslatok könyvének (Oracula sibyllina) alapanyaga egy Kr. e. V. századból való pogány jóslatgyűjtemény volt, melyet egy zsidó és keresztény szerző is átdolgozott. Sok egyházi író értékelte a művet. Prohászka Ottokár püspöknek is van egy olvasásra méltó tanulmánya a Szibillákról.

Négy kéziratban is fennmaradt a János apokrif. A kigyóimádó ofita szekta szent könyve lehetett. Isten természetével foglalkozik, a világ keletkezésével, az emberiség igazi történetével, nem úgy, „ahogyan Mózes mondta”. Előadja a bölcsesség (sophia) tevékenységét, ami a gnosztikus írásoknak állandó témája.

A HALÁL...

(Folytatás az 1. oldalról)

A hívő ember reménye a feltámadásban van, és nem áll meg „a halál küszöbén”, hanem átlép, vagyis hazatér a mennyei Atyához.

A hit nem szünteti meg a halál lehetőségét, de ad egy értelmezést és lelki erőt az eltávozással való szembenézésre és a találkozás iránti vágyakozásra. A halállal életünk ugyan megváltozik, de meg nem szűnik! – imádkozzuk a szentmisében. Isten igazi mélységében valójában meg nem ismerhető, és mégis a földről való távozás után lehetségessé válik a Vele való találkozás. Jelenleg számunkra csak szimbólumokban, jelekben, példabeszédekben érthető meg a mennyek országa, ahol majd minden „világos” lesz, és „lehull a lepel”, s majd mindenre fény derül. De leginkább arra, hogy aki megteremtett minket, és aki itt a földön éltetett, az a teljes és tökéletes Szeretet.

Hova térünk meg, hova távozzunk? Csak képekben és homályosan beszélhetünk arról a világról, melyet „szem nem látott és emberi szív fel nem fogott” (vö. 1Kor 2,9), de Krisztus a saját személyében ezt mind feltárta nekünk. Ő együtt tudott érezni a gyászolókkal, és megsiratta barátját, Lázárt. Nem vonta ki magát a szenvedés és a halál megpróbáltatásai alól sem, hanem ezzel példát adott, hogy akár a megmagyarázha-

A Pál apokalipszis részletesen beszámol Pál apostol elragadtatásáról. (vö. 2Kor 12,2). Az apostolt egy gyermek elvezeti a negyedik égbe, itt szól hozzá a Szentlélek. Innen átmegy az ötödik és hatodik égbe, ahol ősz öregembert lát. Majd a nyolcadik égben találkozik a tizenkét apostollal.

Nag Hammadiból való gnosztikus irat a Jakab apokalipszis. Kezdősorai utalnak rá, hogy titkos könyvről van szó: „Arra kértél, küldjem el a titkos könyvet, melynek titkait az Úr neked és Péternek adta.” Jézus „az egy létező képmásaként” mutatkozik be testvérenek, Jakabnak. Kinyilatkoztatja a 72 ég titkait. Egy másik jelenetben imádság közben megjelenik Jézus. Arról beszél, hogy semmilyen szenvedést nem okozott neki a zsidó nép, szenvedése lelki, szellemi szenvedés volt. Ez doketizmus. Jézus azt is megjövendöli, mielőtt elhagyja Jeruzsálemet, háború fog kitörni.

Az Ádám apokalipszis gnosztikus munka. A kinyilatkoztató az első ember, Ádám. Hétszáz éves korában Széth fiának beszél. Ádám eredetileg az angyalokhoz hasonló szellemi lény volt, magasabb rendű volt a teremtőnél. Ettől az állapotától az evilág fejedelmének irigysége fosztotta meg. Miután fellázdattak a teremtő ellen, három férfi jelent meg Ádámnak és Évának, akik felvilágosítják őket arról, milyen támadások érik majd az igaz gnosztikust. Végül eljön a gnózis csillaga, védelmet nyújt minden ellenséggel szemben. A nép bánatot fog tartani.

Terjedelmes írás, a Pistis Sophia. Az apokrif szerint Jézus a feltámadás után még tizenkét évig együtt volt tanítványával, oktatta őket, ekkor nyilatkoztatta ki nekik a nagy misztériumokat. Jézus és tanítványai beszélgetéseinek témája: a megváltás mibenléte. A kérdéseket Mária Magdolna teszi fel Jézusnak.

tatlan betegségek és halálok sem távolíthatják el az embert Istentől. Nemcsak kívülről adott tanácsokat, ő együtt szenvedett velünk, és együtt halt meg velünk. S így vigasztalhatjuk meg szenvedő és haldokló testvéreinket is, mert „Senki közülünk nem él és nem hal meg önmagának. Ha élünk Istennek élünk, ha meghalunk Istennek halunk meg” (Róm 14,7–8). Nincs „véletlen halál”, még ha annak is tűnik. Isten és az ő országa, amelyet nekünk készített valóságosabb a látszatvilágnál, ami elmúlik. A láthatatlan világ azonban nem múlik el soha, és ott eltölt minket a boldogság és az Isten szeretete.

A „test függőnye” most még eltarja az igazi Fényt, de az örök életre való átlépéssel megnyílik előttünk az Isten országa és – Jézus ígérete szerint – betölt minket Isten ragyogása, mert ő lesz minden mindenben (1Kor 15,28). Ha fáj is szeretteink eltávozása – s ezt nem kell titkolni –, bátran „nézzünk” Krisztus minket hívó tekintetébe, mert, „aki hisz benne, még ha meghal is élni fog” (Jn 11,25).

Most amikor halottak napja körül kimegyünk a temetőbe, vagy akárcsak gyertyát gyújtunk otthonainkban, hogy emlékezzünk elhunyt szeretteinkre, ne a bánat legyen bennünk nagyobb, inkább a feltámadásba vetett hit és az a vigasztaló és bátorító tudat, hogy „Boldogok a halottak, akik az Úrban halnak meg!” (Jel 14,13)

Kránitz Mihály

Feltűnően sokat szerepel az apokrif apokalipszisekben János, Jakab, Péter apostol. Azokat az apostolokat szemelik ki az apokrifek kinyilatkoztatás közvetítőkné, akik a színeváltozás tanúi voltak.

Az egyiptomiak evangéliumát egy egyiptomi keresztény szekta használta és Jézus és Szalóme beszélgetését tartalmazta. Szalóme ott volt Jézus keresztségénél, és az üres sír tanúja is volt (vö. Mk 15,40 és 16,1). Az egyiptomiak evangéliuma már 140 előtt kész volt, a II. Kelemen levél idézi!

Egyiptom zsidókeresztényeinek volt a szent könyve A héberek evangéliuma. Szíria keresztényei is használták ezt az evangéliumot. Sokat kölcsönzött Máté és Lukács evangéliumából. Jézus megkeresztelkedésének és megkísértésének történetéről számolnak be, találunk bennük példabeszéd-magyarázatot, részleteket a feltámadásról.

Kevés töredék maradt meg a Péter kerygmája című apokrifból, mely irat az egyistenhit apológiája volt. A Péter kerygmája című mű gondolatai élnek tovább a kelemen homiliákban.

Doketista tendenciájú a Péter evangéliuma. Azt a gondolatot fejti ki, hogy Jézus, mert Isten volt, nem szenvedhetett. Szerzője egyes szám első személyben beszél, meg is nevezi magát: „én Simon Péter”. Jézus perét, megfeszítését, feltámadását beszéli el. Szerzője ismerte már a János evangélium 21. fejezetét. Serapion antiochiai püspök ismerte ezt az evangéliumot. Arról számol be 191-ben írt levele, hogy egyes egyházakban ezt nyilvánosan, istentisztelet keretében felolvasták. Serapion azt is megállapította, hogy doketista irat (30).

A British Múzeum evangéliuma szintén egyiptomi eredetű, a II. század második feléből. Szerzője egyiptomi volt, a meglévő négy evangéliumot akarta egyesíteni, hogy kikerülje az ismétlődéseket. Beleszórt néhány új adatot is. Ez az evangélium nagyon fontos, mert azt mutatja, hogy 150 táján Egyiptomban már ismerték mind a négy kánoni evangéliumot.

Jellegzetes alkotások a gyermekségevangeliumok. Ami a kánoni evangéliumokban kimaradt, azt megtoldják, kiszínezik, felnagyítják. Regényes elbeszélések. A gyermek Jézus csodatettei, ámulatba ejtő bölcsessége a témája számos gyermekségevangeliumnak. Tamás elbeszéli, hogyan játszadozott Jézus társaival, hol halállal sújtva, hol feltámasztva játszópajtásait. Egy másik részlet: a gyermek Jézus agyagból tizenkét figurát mintáz, melyeket életre kelt. Az apokrif írójának fantáziája a mágia területére tévedt. Kedvelik a gyermekségevangeliumok az Egyiptomba való menekülés témáját, és a gyermek Jézus vitáit az írástudókkal. Az írástudók csoportjában megtalálni minden ókori tudóst, a matematikust, az asztrológust, a grammatikust stb.

Az Újszövetség beszámol Mátyás apostollá történt választásáról (vö. ApCsel 1,26). A II. században Egyiptomban megírták Mátyás hagyományait. Nagyon szigorúan veszi a keresztények szolidaritását, egymás iránti felelősségét: Az apokrif tanítja a testi önmegtartóztatásának szükségességét, a lélek táplálását a hit és a tudás által. Keletkezési ideje a II. század vége.

Az Igazság evangéliuma hosszabb elmélkedésnek, vagy homiliának mondható. Jézus szenvedését doketista módon értelmezi. Az iratban sok utalást találunk az Újszövetségre. Nagyon szépen megírt elmélkedés, gazdag költői képekben. Mint minden gnosztikus írás, ez is foglalkozik a Bölcsesség eltévelyedésével.

(Folytatjuk)

Gaál Jenő SVD

IMASZÁNDÉKOK

Novemberre

Egyetemes szándék: Hogy azok az országok, akik üldözöttek és menekültek nagy számát fogadják be, segítséget kapjanak szolidáris tevékenységükhöz.

Jézus különös gonddal tördött a társadalom peremére szorított emberekkel, akik a társadalom legsebezhetőbb tagjai. Ez arra indít bennünket, hogy mi is tördődjünk a társadalom leggyöngébb tagjaival, és meglássuk szenvedő arcukat, különösen azoknak az arcát, akik korunk újfajta szegénységeinek és szolgásgainak áldozatai. Maga az Úr Jézus mondja nekünk: „Éheztem és ennem adtatok, szomjaztam és innom adtatok, idegen voltam és befogadtatok engem, mezítelen voltam és felöltöztettetek, beteg voltam és meglátogattatok, fogságban voltam és eljöttetek hozzám.” (Mt 25,35–6) A vándorló Egyház minden ember anyja. Ezért az a küldetése, hogy szeresse Jézus Krisztust, különösen a legszegényebb és legelhagyottabb emberekben. Bizonyosan ezek közé tartoznak a migránsok, akik különféle veszedelmek elől menekültek. Az Egyház tárt karokkal üdvözöl minden embert, és azt hirdeti, hogy „az Isten szeretet” (1Jn 4,8). Ezért az Egyház kezdetétől fogva határozottan nem ismerő anyai szívvel fordult mindenkihez, és ezt a küldetést azóta is folytatja kétezer éven keresztül. A II. Vatikáni Zsinat az Egyház lényegét fejezte ki az anyaszentegyház szóval: az Egyház anyaként befogadja és szerető szívébe zárja valamennyijüket.

Mindenki anyjaként az Egyház terjeszti az egész világban a befogadás és szolidaritás kultúráját, amelyben senkit sem tekintenek haszontalan és eldobható tárgynak. A keresztények közössége anyai hivatását gyakorolva mutatja a helyes utat, amikor mával és az irgalmasság cselekedeteivel fordul a rászorulókhöz.

Napjainkban, amikor oly sokan nyeltesenek elhagyni hazájukat, az Egyháznak ez az anyai feladata különösen fontos. A menekültek félelmekkel és vágyakkal teli szívvel vágnak neki veszedelmes útjuknak abban a reményben, hogy emberibb életkörülményeket találjanak. Gyakran megessik azonban, még egyházi közösségekben is, hogy a menekülteket gyanúval, ellenségesen fogadják, anélkül hogy ismernék életkörülményeiket, üldöztetésük történetét és nyomorúságaikat. Az ilyen gyanúsítgatások és előítéletek összeütözkönek a Szentírás parancsával, mely szerint tisztelettel és szolidaritással kell fogadnunk a szükségét szenvedő idegent.

A migránsokkal és menekültekkel vállalt szolidaritás gyakorlata mellett, bátran és kreatív módon azon is kell dolgozni, hogy kialakuljon az egész világon egy igazságosabb gazdasági és pénzügyi rendszer, és hogy mindenki elköteleződjék a béke mellett, mely a hiteles fejlődés előfeltétele.

Részletek Ferenc pápának a 2015. évi Migránsok és Menekültek Világnapja alkalmával küldött üzenetéből

Evangelizációs szándék: Hogy a plébániákon a papok és a laikusok együttműködjenek a közösség szolgálatában, anélkül, hogy az elbátortalanodás kísértésének engednének.

A világiak küldetése az Egyházban igen fontos, hiszen világiak működnek közre a plébániák és a keresztény közösségek életében, mind szakemberi tudással, mind pedig önkéntes munkáikkal. Ezért arra buzdítók mindenkit, hogy buzgón folytassák a világiak hitbéli, liturgikus és szociális képzését, hogy a világi hívek szervesen beépüljenek az Egyház életébe, elfoglalják az Egyházban a minden megkeresztelt hívőt megillető helyet és növekedjenek az életszentségben, mindenki javára.

(Folytatás a 4. oldalon)

AUSZTRIAI MAGYAROK A GYULAFEHÉRVÁRI ÜNNEPEN

A Kárpát-medence minden szegletéből érkező több ezer hívó között ausztriai magyarok is jelen voltak szeptember 29-én, Szent Mihály főangyal főünnepén, Gyulafehérváron a főegyházmegye és főszékesegyház búcsúján, valamint Isten Szolgája Márton Áron püspök kópoporsójának leleplezésén. Mindannyian, akik ezen a napon ott voltunk az érseki székhelyen, történelmi eseménynek lehettünk tanúi, s eközben felejthetetlen, a lelkünket magasra emelő élményeket élhettünk át.

Felső-Ausztriából, Bécsből, Alsó-Ausztriából és Burgenlandból is csatlakoztak magyarok a szeptember 28-án Gyulafehérvárra induló ausztriai zarándokcsoporthoz, mi több, Kunckelné Fényes Hajnal II-dikó személyében egy a latin-amerikai magyarokat képviselő honfitársunk is velünk tartott. Verőfényes napsütés, két lelkivezetőnk: Varga János és Vencser László atyák vezetésével a lelki ráhangolódást segítő sok-sok ima és egyházi ének és persze jó hangulat kísérte tizenegynéhány órás utunkat, míg megérkeztünk az erdélyi katolikusság fellegvárába.

Szeptember 29-én a gyulafehérvári vár már kora reggel elkezdett benépesedni zarándokokkal; már akkor sejteni lehetett, hogy ezen a napon minden eddiginél több magyar fog összegyűlni az erdélyi egyházmegye központjában. Csoportunk tagjai jó másfél órával a szentmise kezdete előtt elfoglalták helyeiket a székesegyház déli kereszthajójában, és már a várakozás ideje alatt átéltek első felejthetetlen élményüket, a zarándokok egy része ugyanis ekkor hallotta életében először élőben a moldvai csángók énekét. „Nem vagyunk árvák, van édesanyánk, ki a magas mennyekből gondot visel ránk” – visszhangozták az ezeréves székesegyház falai, majd a rózsafüzér elimádkozása után elközelgett a 11 óra, és a harangzó után felzengett a kórus ajkán az *Ecce sacerdos magnus*...

A Szent Mihály-búcsú és halálának 36. évfordulója napján Isten Szolgája Márton Áron püspökre emlékezés mellett a hagyományos Veni Sanctét, vagyis a papnevelde és a hittudományi főiskola tanévnyitóján a Szentlélek hívását is magában foglaló szentmise három – latin, magyar és román – nyelven folyt, a szentbeszédet Jakubinyi György érsek mondta magyarul. A szentmise végén az egyházi méltóságok leleplezték, majd

Tamás József segédpüspök elvégezte a szokásos katolikus halotti szertartást és megáldotta Áron püspök kőszarkofágját, amelyet az egész szentmise alatt nyolc, székely népviseletbe öltözött csikszentdomokosi fiatal vett körül, és amely előtt Lukácsovits Magda festőművész portréalkotását helyezték el. A szentmise után ünnepi beszédek következtek – melyek között a Magyar Kormány képviselőjében Soltész Miklós egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkár is szólt a megemlékezőkhöz –, majd a kegyeletkoszorúk elhelyezése után az ünnepség a pápai himnusz és a magyar himnusz elnéklésével zárult. Azt követően a híveknek csak egy része vonult ki a székesegyházból: meghatározott volt látni, hogy a többség benn marad, körülveszi Áron püspök új kőszarkofágját és elénekli *Ó én édes Jóistenem* ősi és *Ki tudja, merre, merre visz a végzet* kezdetű jelenlegi székely himnuszunkat...

Aznapi este a Gróf Mailáth Gusztáv Károly Római Katolikus Teológiai Líceum kápolnájában folytattuk megemlékezésünket, csatlakozva a Márton Áron Emlékév Programbizottsága által kezdeményezett, a szörványmagyságot támogató Petőfi Sándor Program és a diaszpóra magyarságát segítő Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjasainak világszerte egységes, helyi idő szerint este hat órai gyertyagyújtásához. A Ződös Szabolcs Gyulafehérváron tevékenykedő Petőfi-ösztöndíjas és e sorok írója mint Ausztriában szolgálatot teljesítő Kőrösi-ösztöndíjas által szervezett közös ünnepségen összegyűlt száztíz diákot és zarándokot Ft. Farkas László, a liceum lelki igazgatója köszöntötte, majd az ő orgonajátéka alatt sorban lánggra lobbant három nagy gyertya és több mint száz kismécses.

(Folytatás a 4. oldalon)

HAJDÚNÁNÁS MA IS TÖRTÉNELMET ÍR

– Ezért hálás a településnek a Jakab Antal Keresztény Kör

A hat évvel ezelőtt, Európa több országában élő tagsággal megalakult, a néhai gyulafehérvári püspök rokonságát, tisztelőit, papi és világi személyeket tömörítő Jakab Antal Keresztény Kör (JAKK) négy évvel ezelőtt került kapcsolatba Hajdúnánás várossal. A székelyek és a hajdúk száz évvel ezelőtti közös történetét feltáró Buczkó József néprajzkutató munkája nyomán szereztek tudomást arról, hogy 1916-ban a városba érkező székely menekültek között hét éves gyermekként ott volt Jakab Antal is. Édesanyjával és négy testvérével kétéhehes szekérfogaton érkezett az ötszáz kilométernyire lévő Kilyénfalváról, az elemi iskola második osztályát is Hajdúnánáson végezte. Egy év múltán tértek haza – ugyanazzal a fogattal – székelyföldi otthonukba.

– Hajdúnánás az egyetlen olyan település Magyarországon, ahol Jakab Antal életvitelszerűen élt és ahol kőbe vésték a nevét, ahogyan azt a katolikus templom kertjében álló Székely Menekültek Emlékoszlopán láthatjuk. Ebből fakad, hogy ilyen szorosra fűztük kapcsolatunkat a várossal – magyarázza a Budapesten élő Varga Gabriella, Jakab püspök unokahúga, a Jakab Antal Keresztény Kör társalapító-társelnöke.

A Kőr azon túl, hogy rendszeresen képviselteti magát a Székely Menekültek Emléknapi rendezvényeken és vezetői már Jakab Antal-élműsört is tartottak Hajdúnánáson, ez év július 30-án nem mindennapi gesztussal lepék meg a települést: a Möricz Pál Városi Könyvtárban rendezett gálaünnepségen átnyújtották Buczkó Józsefnek a hét éve alapított, évente két, egy papi és egy világi személynek adományozható Jakab Antal-élműdíjat. Buczkó József a székelyek 1916. évi menekülése és befogadása történetének feltárásáért és kötetbe foglalásáért, valamint a Székely Menekültek Emléknapi rendezvény rendszeres megszervezéséért vette át a rangos elismerést.

A Jakab Antal Keresztény Kör vezetői szeptember 18-án a székely menekülés és befogadás centenáriumi ünnepségére sem jöttek üres kézzel: az ünnepi szentmise kezdetén egy csik-somlyói Szűzanya-kegyszobor-másolatot lepleztek le és adták át a hajdúnánásiaknak mindazért, amit őseik száz évvel ezelőtt a székely menekültekért – köztük a gyermek Jakab Antalért – tettek s amit ők, utódok a történelmi em-

A Szűzanya-szobor másolata

lékezet ébrentartásáért napjainkban tesznek. Demeter József marosszentannai fafaragó alkotását Jakubinyi György gyulafehérvári érsek meg is áldotta, így a kegytárgy érseki áldással került a hajdúnánási római katolikus templomba.

– Rendkívül fontosnak tartjuk azt a tevékenységet, amit Buczkó József a székelyek és hajdúk közötti szeretethíd újjáácsolásáért tesz, s ebben mi szeretnénk a segítők, partnerei lenni – jegyezte meg az Ausztriából érkezett Vencser László moráleteológus, a Jakab Antal Keresztény Kör társalapító-társelnöke, aki a gyulafehérvári teológia tanáraként és rektorhelyettesként másfél évtizeden keresztül élt és dolgozott Jakab Antal püspök közvetlen közelében, és aki szerint Hajdúnánás nemcsak száz éve tette, hanem ma is történelmet ír.

JAKK Sajtó

KÖZÖS IMÁDSÁG A VILÁG BÉKÉJÉÉRT

Ferenc pápa Assisiben és a Kaukázusban

Ferenc pápa szeptember 20-án délelőtt érkezett az Assisi Szent Konvent előterébe, ahol 1986-ban, harminc évvel ezelőtt Szent II. János Pál kezdeményezésére jött létre a világ vallási vezetőinek első ilyen jellegű közös találkozója, azzal a céllal, hogy együtt imádkozzanak a világ békéjéért. Azóta a világ még több és súlyosabb háborútól szenved, tehát a világ vallási vezetőinek a közös imatálkozója ma égetőbb igény és még nagyobb példa, mint korábban.

Ferenc pápa a Szent Konventben egyenként köszöntötte a vallási vezetőket. Először kitárt karral és széles mosollyal, immáron mint jó barát üdvözölte Bartolomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkát, II. Ignác Efrém antióchiai szír-ortodox pátriárkát, Justin Welby anglikán primást, Riccardo Segnit, a római izraelita közösség főrabiját, Abbas Shuman-t, a kairói Al Azhar iszlám egyetem rektorhelyettesét, Andrea Riccardi professzort, a római Sant'Egidio közösség alapító vezetőjét, valamint a világ vallási közösségeinek számos megjelent képviselőit.

A vallási vezetők mellett Ferenc pápa külön szeretettel köszöntötte azt a 25 menekültet, akikkel később együtt ebédelt. A menekültek egyike Leszbosz szigetéről került Olaszországba 11 társával együtt, Ferenc pápa direkt közbenjárására. Legtöbben pedig a Sant'Egidio közösség kezdeményezésére létrejött humanitárius

folyosón keresztül érkeztek Olaszországba. A közös ebédre a Szent Konvent ebédlőjében került sor, ahol külön köszöntötték Bartolomaiosz pátriárkát abból az alkalomból, hogy 25 éve áll az ortodox egyházak szolgálatában ökumenikus pátriárkaként.

Az ebédet követően a vallási vezetők személyes találkozások formájában mé-

lyítették el ismeretségeiket és barátságukat. Ferenc pápa délután három és négy óra között egymás után találkozott a következő vallási vezetőkkel: Bartolomaiosz konstantinápolyi ökumenikus pátriárkával, II. Ignác Efrém antióchiai szír-ortodox pátriárkával, Justin Welby anglikán primással, Riccardo Segnival, a római izraelita közösség főrabijával és Abbas Shuman-nal, a kairói Al Azhar iszlám egyetem rektorhelyettesével, aki a muzulmánokat képviselte.

Négy órakor a Szent Ferenc-bazilika altemplomában Ferenc pápa ökumenikus imádságot vezetett, melynek keretében meditációt tartott, melyben az emberek szeretetét szomjazó keresztre feszített Jézusról elmélkedett.

Öt órakor a Szent Ferenc-bazilika altemploma előterében egy emelvényen foglaltak helyet a vallási vezetők, miként 1986-ban II. János Pál pápával együtt. Először egy háborús sebesült tett tanúságot, majd az ortodox pátriárka, a muzulmán, a zsidó, a buddhista felekezetek képviselői szólaltak fel, míg végül Ferenc pápa mondott beszédet, amelyben azt kérte mindenkitől, hogy a megbocsátás, a befogadás, az együttműködés és a nevelés békéjét építsék. Az imádság során 27

gyertyát gyújtottak meg és tettek közös tartóra a világnak háborútól leginkább sújtott 27 országa iránti szolidaritás jeleként.

„Kérem a mi Urunkat, hogy áldja meg ennek a konventnek minden testvérét. Töltse el őket békéjével olyan módon, hogy tudják átadni a békét mindnyájunknak, akik az ő testvérei vagyunk. Kívánom, hogy őrizzék meg a konvenciót, az együttélést és a minoritást, a kicsinységet, mert így képesek lesznek növelni az emberek közötti közösséget és kisebb testvérként a szolgálat példáiává lehetnek. Ezek a jókívánásai ennek a kisebb testvérnek és szolgának, Francesco, 2016. szeptember 20”. – Ezt a szöveget hagyta emlékébe kedden délelőtt a Béke Imanap megkezdése előtt Ferenc pápa az Assisi Szent Konvent lakóinak vendégkönyvébe írt sajátkezű ajánlással.

*

Ferenc pápa szeptember 30-án megkezdte háromnapos apostoli látogatását, amelynek során előbb Grúziát, majd Azerbajdzsánt kereste föl. Ez volt a 16. nemzetközi apostoli útja, melynek elsősorban ökumenikus, illetve vallásközi jellege volt, valamint a népek közötti megbékélést és kiengesztelődést szolgálta.

(Vatikáni Rádió)

Assisiben gyűltek össze a világ vallási vezetői

Gyerekeknek

ITT AZ ÉV VÉGE!

Ez még csak az Életünk novemberi száma, a naptári év végére még egy keveset várunk. Mégsem elírás történt a címben: valóban az év végéhez értünk, ráadásul nem is egy év végéhez!

Novemberben tartjuk Krisztus Király ünnepét, amely az egyházi év utolsó vasárnapja. Belépünk az adventi időszakba, elkezdődik az új egyházi év. De nemcsak az egyházi év fejeződik be, hanem a Ferenc pápa által meghirdetett Isteni Irgalmasság szentéve is. Hazánkban, Magyarországon pedig az Egyház Szent Márton-émlékévet tartott, mely szintén ebben a hónapban, Szent Márton ünnepén, november 11-én ér véget. Szorosan kapcsolódott egymáshoz az Irgalmasság éve és a Szent Márton év, hiszen Szent Márton az irgalmasság cselekedeteinek egyik legjelesebb gyakorlója, „az irgalmasság szentje” volt. A hozzá kapcsolódó legismertebb történetet biztosan hallottad: Márton római katonaként szolgált Galliában, ahol kemény tél volt, sokan meghaltak a nagy hidegtől. Márton minden ruháját elajándékozta a szegényeknek, csupán a rajtalévő ruhadarabok maradtak meg. Az egyik nap egy didergő

koldussal találkozott. Köpenyét kardjával kettéhasította és az egyik felét a koldus vállára borította. Másnap álmában Krisztust látta abban a köpenydarabban, amelyet a koldusra terített. Krisztus így szólt a fiatal katonához: „Márton, a hittanuló öltöztetett engem ebbe a köpenybe.”

Érdemes visszagondolni a mögöttünk álló esztendőre: a saját életünkben mi mindent tettünk másokért, elsősorban a rászorulókat? Gyerekként ez nem olyan egyszerű, a felnőttekre nagyobb felelősség hárul, de talán Neked is volt alkalmaid megosztani az osztálytársaddal az otthonról hozott süteményt, a kinőtt ruháidat odaadni valamelyik egyházi segélyszervezetnek, akik aztán eljuttatták azokat az igazán rászorulóknak. Ha valamelyik barátod nehezebb időszakot élt át, biztosan igyekeztél vigasztalni a szomorúságában. Ezek mind az irgalmasság cselekedetei.

A napokban véget ér az Irgalmasság éve és a Szent Márton-émlékév, én viszont arra buzdítalak, hogy legyen számodra a következő esztendő is az irgalmasság éve!

Kovács Péter

Fiataloknak

JÉZUS A SEKTÁK TANÍTÁSÁBAN (24.)

Korunk embere pszichikailag egyre bizonytalanabb, idegesebb, vagyis neurotikusabb. Sokan már gyermekkorukban nem kaptak elegendő biztonságot, megértő szeretetet. A család hiánya, szétesése, a válás sok gyermek lelkében mély sebeket, kielégítetlen érzelmi élelet hagy hátra. A közösségi életben legtöbbször nem a szeretet, hanem az önzés uralkodik. Így a személyiség a közösségben nem talál támaszt harmonikus fejlődéséhez. Sok ember érzelmileg éretlennek, gyengének érzi magát, és kapva-kap a boldogságot, lelki egészséget ígérő kínálatokon. Még inkább akkor, ha mindezt olyan vallási csomagolásban találják, mint amilyenek a „pszicho-sekták”.

Pszicho-sektáknak nevezzük azokat a vallási köntösbe bújtatott csoportokat, szervezeteket, amelyek az ember pszichológiáját egészségét: az „én-self” teljes kifejlődését abszolút értékűként tünteti fel, és ennek megszerzésére csalahatatlant utat, módszert kínálnak; ugyanakkor olyan emberképet terjesztenek, amelyikben éppen az „én-self” túlhangsúlyozása miatt, nincs helye Istennek.

Akik pszichológiai problémáik megoldását vagy személyiségük teljesebb kibontakozását keresve fordulnak a pszicho-sektákhoz, azok sokszor vágnak Isten után is, hiszen Isten ott van a nyugtalan emberi szív mélyén, hangoztatta már Szent Ágoston is. A szóban forgó pszichológiai gyakorlatok befolyása alatt azonban legtöbbször megállnak félúton, a pszichológiai egészségnél, ha egyáltalán eljutnak erre. Az isteni Szeretet helyett megrekednek önmaguknál, mivel – ha talán nem is tudatosan – önmagukat abszolútizálják, istenítik.

IMASZÁNDÉKOK

(Folytatás a 2. oldalról)

Az Úrtól kapott küldetés arra is kötelez, hogy keressük a kapcsolatot azokkal is, akiknek a hite vagy kultúrája különbözik a miénktől. Ha hiszünk a Szentlélek széleskörű működésében, képesek leszünk ezekkel az emberekkel is kölcsönös megértésre jutni, a társadalmat jobban szolgálni és a békét döntő módon előmozdítani.

Az ökenizmus nemcsak a keresztények egészségének az előmozdítását jelenti, hanem az egész emberi nem egységé-

nek az előmozdítására is törekszik. Elősegíti a gyümölcsöző, békés és testvéri koegzisztenciát. Az imádságnál és az Úr Jézus közös hirdetésénél azonban figyelnünk kell arra, hogy mindegyik keresztény felekezet tagjai hitüket a maguk módján gyakorolják, és ne mossunk el különbözőségeket az igazság kárára.

Arra is buzdítalak, hogy szociális kérdésekben közösen képviseljétek az evangéliumi értékrendet. Ez az értékrend képessé tesz minket arra, hogy eredeti ajánlásokat terjesszünk elő szociális kérdésekben. A mi feladatunk, hogy az evangélium szociális tanítását teljes egészében bemutassuk, anélkül, hogy elhomályosí-

ARS SACRA A PÁZMÁNEUMBAN

A bécsi intézet is csatlakozott a Szakrális Művészetek Hetéhez

Az idei, tizedik alkalommal megrendezett Szakrális Művészetek Hete – Ars Sacra Fesztivál – programsorozatához Perényi János, Magyarország Ausztriába akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövete felhívására most először az osztrák főváros is csatlakozott. A Collegium Hungaricumban szeptember 17-én „Százgyökerű szív” címmel megtartott összművészeti nyitórendezvényt a Pázmáneumban négy olyan imponáló kulturális programból álló rendezvényt követve, amelyben a színművészet, a képzőművészet, a zene és a költészet egyaránt jelen volt.

Szeptember 18-án a Pázmáneum dísztermében a Soproni Petőfi Színház művészei mutatták be Babits Mihály: Jónás könyve című előadásukat. Az olvasók az elmúlt évtizedekben sokféleképpen értelmezték ezt a verset, amely erős vízióban mutatja be a feladat elől elbújni igyekvő, majd felelősségére rádöbbenő próféta magányosságát. Az előadó, Ács Tamás színművész úgy gondolja, hogy Babits Mihály alkotása olyan örök érvényű értékeket megmutató mű, amely mindazoknak szól, akik szeretnék megismerni a kényelmes gyávából küldetéses hőssé nemesülő emberi lélek mélységeit. A Pataki András igazgató-főrendező szervezésében és közreműködésével bemutatott előadást mozgásszínházi elemek tették izgalmassá, cselekményessé; ezek megalakításában Demcsák Ottó Harangozó-díjas koreográfus, a Sopron Balett vezetője segítette az előadót.

„Molnár-C. Pál korának és a hit témájának hiteles ábrázolója és közvetítője” – ezekkel a szavakkal nyitotta meg a szeptember 21-i rendezvényt Varga János atya, a Pázmáneum rektora, majd egy az intézetben őrzött Molnár-C. Pál-alkotást is bemutatott a közönségnek. A *Golgóta* című festmény, amelyen elsőtől az ég, de a kereszt mögött különleges fény jelenik meg, azaz az alkotás a dráma mellett a remény üzenetét is hordozza, találó belépő volt a művész szemlélet- és alkotói világának megismeréséhez, hiszen Molnár-C. Pál – mint unokájától, Csillag Pétertől hallhattuk is – leginkább a bizakodást, a derűt igyekezett sugározni az alkotásain keresztül. Néhány kisebb eredeti kép bemutatása után Csillag Péter vetített képekkel vezette végig a hallgatóságot a neves festőművész életútján s különösen annak „bécsi szeletén” és nyújtott bepillantást témában, stílusban és technikai megoldásban is változatos életművébe.

Dombó Dániel karnagy, a bécsi Cantus Arcis Kórus alapító-vezetőjének szeptember 22-i, *A szent zene múltja és jelene a 130 éve elhunyt Liszt Ferenc munkásságának tükrében* című, a *Liszt 130* című programsorozathoz is kapcsolódó előadása egyben megemlékezés volt a zeneszerző halálának 130. évfordulójáról. A rendezvényen Varga János rektor atya kiemelte: a művészetek szükségesek a megszentelődéshez. Mint mondta, a művészet olyan metanyelv, amely hitünk tartalmát láthatóvá, megfoghatóvá, továbbadhatóvá teszi számunkra, a művészeti ágak közül pedig a zene – miként a képzőművészet is – Istennek azt a kimondhatatlan szentségét közvetíti, amit szavakkal ne-

Ács Tamás a Jónás könyve című előadásán

hezebb megfogalmazni. Hozzátette: Magyarországról azt tartjuk, hogy Kodály országa, de ugyanannyira Liszt országa is. „Zenei nemzet vagyunk. Ha nem őrizzük a saját hagyományainkat, nem jutunk igazán messzire” – szögezte le. A nagy zeneszerzőről megjegyezte: „Liszt Ferenc magyar volt és katolikus – ő maga is ennek vallotta, tudta és érezte magát, egész életét teljesen őszinte szívvel Istennek szentelte.” Dombó Dániel multimédiás, zenei illusztrációkkal, videó- és filmbejátszással, sőt még énektanítással is színesített előadásában ehhez a Liszt Ferenc alkotói világát meghatározó látásmódhoz vitte közelebb az érdeklődőket, miközben az egyházzene és elsősorban a gregorián ének liturgiával szorosan összefüggő szerepét is áttekintette.

Az Ars Sacra Fesztiválhoz kapcsolódóan Bécsben szervezett programsorozatban a líra megjelenésének meglehetősen rendhagyó módját választotta a Pázmáneum rektora: szeptember 24-e este versvirsasztást szervezett az intézet kápolnájában. A résztvevőktől azt kérte: istenes költeményeket hozzanak magukkal. Bevezető szavaiban Halmi Tamás *Lovaink homloka* című írását idézte: „Nem írni és olvasni és szeretni nem tudunk hit nélkül, hanem hit nélkül nincs, aki írjon, olvasson és szeressen”, majd sorban léptek az ambóhoz az istenes lírára fogékony és a versek felolvasását is vállaló jelentkezők. Reményik Sándor, Mécs László, Sík Sándor, Túrmezei Erzsébet mellett József Attila, Szabó Lőrinc és más költők verse – összesen harminchárom, többségében magyar klaszikus költemény – hangzott el az est folyamán, amit Varga János rektor a záró szavaiban így értékelt: „Csodálatos verseken keresztül kerültünk közelebb Isten tükéhez”, egyben reményét fejezte ki, hogy a kezdeményezést jövőre hasonlóan sikeres folytatás követi majd.

Varga Gabriella

AUSZTRIAI...

(Folytatás a 2. oldalról)

Marosán Csaba, a Kolozsvári Állami Magyar Színház színművésze ily módon száztíz égő gyertya lángja mellett mutatta be *Emberkatedrális – Főhajtás Márton Áron püspök emléke előtt* című előadását. Annak végén a nagy püspök boldoggá avatásért szóló ima, majd a *Boldogasszony anyánk* és a székely himnusz éppúgy zengett a liceum kápolnájában, mint délelőtt a székesegyházban valamennyi ima és ének... Ezt a lelkiületet hoztuk magunkkal haza Ausztriába, és ezt hordozzuk magunkban azóta is. Hála érte, hogy Gyulafehérváron mi is ott lehettünk!

V. G.

tanánk annak szépségét és vonzó erejét, és ezzel a tanítással megszólítsuk a mindennapi nehézségekkel küzdő embereket, akik keresik életük értelmét vagy eltávolodtak az Egyháztól. Ezek az emberek abban a veszélyben forognak, hogy kiábrándultságukban tagadják az emberi élet és az emberi viszonyok transzcendentális dimenzióját, különösen, amikor a halál és a szenvedés problémájával találkoznak. A keresztények és a plébániai közösségek megvilágíthatják ezeknek az embereknek életútját, és alátámaszthatják a boldogság iránti vágyukat.

(Ferenc pápának a svájci püspöki karhoz 2014. december 1-jén intézett beszédéből)

EGY EURÓPAIBB TÁRSADALOM FELÉ

Az észak-franciaországi Lille-ben egy százéves katolikus népfőiskolai mozgalom jubileumi rendezvényén vehettem részt tizenkét évvel ezelőtt, 2004 őszén. A jókora ipari város közel van a belga határhoz, amelyet észrevétlenül lépett át az utazó, az országhatárok átjárhatósága ott már régóta tapasztalt valóság volt. Az emberben persze ágál a kérdés: maradtak-e, netán keletkeztek-e egyéb, illetve újabb, a régen katonákkal őrzöttnél sokkalta átjárhatóbb határok?

Nem véletlen a helyszín, ahol a Franciaországi Szociális Hetek nevű népfőiskolai mozgalom ünnepelte önmagát azzal az Úton egy európaibb társadalom felé című konferenciával. Itt született meg Európa. Nem a földrész, hanem az Unió. Nem egészen az egykori alapító atyák álma szerinti, hanem a valóságos. Ha akarnánk, sem felejthetnénk: a szén- és acélközösségből nőtt ki az Európai Unió, és minden nemes igyekezet ellenére az erősek gazdasági érdekei játszáknak benne a főszerepet. Persze a népek barátsága és a kultúra is fontos – amíg ezeket az érdekeket szolgálja.

Romano Prodi, az Európai Bizottság leköszönő elnöke mondta a konferencia megnyitó beszédét. A pápa személyes képviselőjeként érkezett Roger Etchegaray bíboros, ott volt Jacques Delors francia politikus, Andrea Riccardi, a Szent Egyed közösség vezetője, Jean-Claude Juncker, az Európai Bizottság mai elnöke – akkor még mint luxemburgi miniszterelnök. De nem akárci volt a házigazda sem: a jubiláló mozgalom elnöke: Michel Camdessus. Aki nem ismerné: ő volt a Nemzetközi Valutaalap korábbi elnöke. Azé a pénzügyi világszervezeté, amely (a Világbankkal egyetemben) korunk meghatározó gazdasági tényezője, amely hitelpolitikájával országok sokaságát kergette adósságcspadba, ajánlásaival és előírásaival olyan gazdaságpolitikát támogatott, amelynek kevesek nagyfokú gazdagodása és tömegek elnyomódása lett a következménye.

A szállásunkkal szemközt vendéglőben a magyar résztvevők közül ötven-hatan minden este tartottunk még egy kis konferenciát finom francia bor mellett. Nem vagyok gazdasági szakember, de elállt a lélegzetem, amikor egy társunk elmondta: az ő szekciójukban egy volt miniszter arról beszélt: Európának 3,5 százalékos növekedésre van szüksége, és akkor minden rendben, és jöhetnek a bevándorlók. Péter, az újságíró a fejét fogja: a növekedés hajszolásába pusztul bele a világ, a nyersanyag- és édesvízkészletek felelőtlen fölélésébe, a szemét bővített újratermelésébe. László, a közgazdász pedig azt magyarázta, hogy a gazdasági növekedés szinte automatikusan szélesíti és mélyíti a szakadékot a szegénység és a gazdagság között. És mondott még valami hátborzongatót is. Hogy valamikor a hetvenes években a lengyel származású Zbigniew Brzezinski egy tanulmányában azt írta: a Föld lakossága számára szükséges javakat a lakosok húsz-harminc százaléka képes volna megtermelni, de a többieket is „el kell foglalni valamivel”. Lehet, hogy ez a szándék működteti az irtatlan média- és szórakoztatóipart, a világ nagobbik felén pedig ugyanez tartósítja az alacsony termelékenységet és az ebből is következő nyomort?

Ez volna Európa? – tűnődtem hazafelé a hosszú úton az autóbuszban. Ide akartunk olyan lelkesen csatlakozni? – Ezeknek az elvárásoknak igyekszünk megfelelni? – teszem hozzá ma, tizenkét év után. Egy európaibb társadalom felé – hirdette címével az a konferencia. Tizenkét év alatt közelebb jutottunk hozzá? Vagy – ne adja Isten! – ez volna az?

Kipke Tamás

MEGRÁZÓ KELETNÉMET EMLÉK

Oskar Brüsewitz protestáns lelkész már nem bírta tovább a keletnémet kommunista rendszer valóságos intézkedéseit, és éppen negyven évvel ezelőtt a szász-anhalti Zeitz városka főterén, miután feliratos táblát emelt a magasba tiltakozásul az egyházak gúzsba kötése és az ifjúság hitoktatásának megakadályozása ellen, felgyújtotta magát. Az eset nagy feltűnést keltett, a hír eljutott nyugatra is. A lelkész nem halt bele azonnal égési sérüléseibe, azonban miután kórházba szállították az állambiztonsági szervezet, a hírhedt STASI halálának bekövetkeztéig senkit sem engedett a közelébe. Családjá is csak később értesült Brüsewitz elhunytáról. A lelkész hátrahagyott búcsúlevelében azzal magyarázta tettét, hogy önmaga felgyújtásával akarta ráirányítani a figyelmet a keletnémet kommunista rendszer alapvetően hazug voltára és az ebből fakadó elnyomó intézkedésekre.

Bátor cselekedete kettős reakciót váltott ki: a rendszerrel megalkuvó protestáns egyházi vezetők körlevelet adtak ki, és óvták a híveket attól, hogy a történeteket – úgy mond – a Német Demokratikus Köztársaság elleni propagandára használják fel. Ez a körlevél azonban sokakat egyenesen arra buzdított, hogy tiltakoz-

zanak vallásososan nevelt gyerekeik hátrányos megkülönböztetése ellen.

Az önmagát felgyújtó zeitzi lelkész nem először került szembe a diktatúrával és gyakran ostorozta az egyházi vezetők gyávaságát. Például azzal is kihívta haragjukat, hogy templomának tornyára neon-lámpacsövekből keresztet állított, amely messze ellátszott. Prédikációban pedig hétről hétre nyíltan beszélt a rendszer jogtörő intézkedéseiről. A kelet-berlini vezetők is jól tudták,

Oskar Brüsewitz

hogy a nyilvánosság vesztélyt jelent törekvéseik megvalósítására, ezért minden eszközzel megpróbálták elnémítani a mind nagyobb népszerűségnek örvendő lelkészt. Előbb váratlanul leégett az a pajta, amelyben állatait nevelte, ugyanis a háztáji termelésből befolyó öszszeggel a hátrányos helyzetű híveit támogatta. Rendszeresen rendezett összejöveteleket fiatalok számára, amelyek során a keresztény hit megtartá-

sára és mindennapi gyakorlatára buzdította őket. Ezt a kezdeményezést a hatóságok az egyházi előjárók révén tudták elgáncsolni, akik megtiltották neki, hogy a templom épületén kívül is foglalkozzék a serdülőkkel. Oskar Brüsewitz leánya iskolaelső volt, de annak ellenére, hogy a kisvárosban a legjobb eredményt érte el, nem tehetett érettségi vizsgát, hanem e helyett, felsőbb utasításra, nehéz fizikai munkára osztották be egy vasúti vágányépítő brigádba. Miután így sem tudták megtörni a lelkészt, aláírás nélküli, fenyegető hangú levelekkel kezdték bombázni.

Ezzel egy időben egyházi vezetői is megpróbálták „jobb belátásra téríteni”, azaz, hogy az ellenállás helyett jobban tenné, ha – hozzájuk hasonlóan – együttműködne a rendszerrel. A „jóindulatú figyelmeztetésekből” azonban nem kért a vallásának megőrzése és a keresztény hit védelmezése, valamint tovább adása érdekében a megalkuvást elutasító lelkész. Miután úgy érezte, hogy küzdelmében előljárói is cserben hagyták, csupán egy kiutat látott küldetésének utolsó kinyilvánítására. Zeitz főterén magából formált lángoszlopot, hogy így hívja fel a figyelmet az istentagadó kommunista diktatúra léleknyomorító tevékenységére.

Vincze András

HIT ÉS NEM BIZONYÍTÉK

A szocialista diktatúra utolsó éveiben feltűnő sorban állásra figyelhetünk fel Budapest belvárosában, a Ferenciek terein. A kegytárgy- és könyvesbolt előtt százak várták türelemmel, hogy bejussanak és megvásárolhassák az amerikai Raymond A. Moody könyvét: Élet az élet után. A napokig sorakozó hosszú sor egyrészt azt bizonyította, hogy az ateista rendszerben továbbra is nagy érdeklődés mutatkozik a téma iránt, másrészt továbbra is arra vágytak az emberek, hogy bizonyítékot nyerjenek Isten léte és az örök élet kérdésében.

Moody könyve szép és tanulságos tapasztalatokat tett közzé súlyos beteg halálközeli élményeiről. De ezek nem a túlvilág bizonyítékai voltak, hiszen onnan nem jött vissza még senki. Tehát sem Moody könyvével, sem más módon nem kerülhető meg a hit és csak a hit bizonyossága.

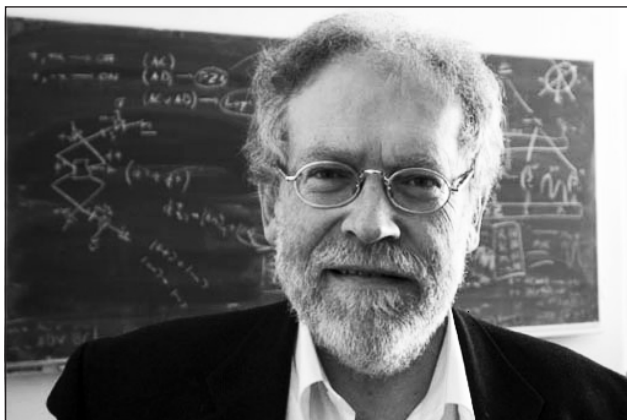
Ezért nem tudok megbékélni a „csak”-kal, amikor minduntalan hallok olyan megfogalmazásokat, hogy Isten és a természetfölötti világ létezése tudományosan nem bizonyítható, csak hiszek benne. Mi az, hogy csak?

Hiszen aki hittel fogadja el az Isten létét, Jézus tanítását, az „kockázataja”, mintegy „rítészi” az életét. Nem a kétszer kettő egyszerűségével, hanem Isten meghívása szerint.

Másrészt nem volna hit, ha a természettudomány eszközeivel bizonyítható volna. Anton

Zeilinger bécsi fizika professzor a „Der Sonntag”-nak adott interjújában egyenesen zárta, hogy kutatásai során valaha is elérkeztek egy ponthoz, Isten létének tudományos bizonyításához. Az Osztrák Tudományos Akadémia elnöke szerint túl sokat beszélünk arról, hogy Isten mindentudó, mindenható, igazságos; ahelyett, hogy az irgalmasságát hangsúlyoznánk, és életünket, sorsunkat kezébe helyeznénk, és elhinnénk, hogy Ő a Szeretet.

Rosdy Pál

Anton Zeilinger bécsi fizikaprofesszor

BÍBOROS, BOTANIKUS...

...csillagász – és még hosszan folytathatnánk a 200 éve, 1816. október 3-án a Nógrád megyei Szécsényben született Haynald Lajos névjegykártyájára kívánczó jellemzők felsorolását. Munkásságának részletezéséhez, alaposabb elemzéséhez pedig könyvtári kötet kellene. Ő volt az, aki 1848-ban az esztergomi egyházmegyében – mint irodai igazgató – nem engedte kihirdetni sem a függetlenségi nyilatkozatot, sem a Szemere-kormány monarchiaellenes rendeleteit. És ő volt az is, aki később erdélyi püspökként sürgette Magyarország és Erdély unióját, majd nyilvánosan állást foglalt a bécsi kormány alkotmányértései ellen. Kényszerű lemondása után a pápa felmentette ugyan püspöki kötelezettségei alól, de Rómába hívta, onnan pedig néhány év múlva kalocsai érsek-ként tért haza. Tanítóképzőt, küsszemináriumot, csillagvizsgálót alapított, árvaházat épített, támogatta a népiskolákat, a művészeket, a kutatókat, az utazókat, az elesetteket, a szárnyalókat...

Haynald Lajos egyházi és közéleti tevékenysége mellett tudományos alapos-sággal foglalkozott a botanikával. A növényvilág iránti érdeklődését elsősorban édesapjának köszönhette. Haynald Istvánnak is volt egy jelentős növénygyűjteménye. De ezt valószínűleg még Lajos fia születése előtt eladta, aztán a véletlen úgy hozta, hogy visszakerült fiához, aki – cserével és vásárlással is gyarapított – több mint százezer lapból álló herbáriumával és szakkönyvtárával együtt a múzeumra hagyta. Ma ezt a gyűjteményt a Magyar Természettudományi Múzeum Növénytárában őrzik.

Haynald Lajos úgy szervezte utazásait, hogy mindig legyen egy kis ideje a helyi flóra tanulmányozására. Az is jól mutatja felkészültségét, hogy tudományos ismereteinek köszönhetően pontosan meghatározott, „beazonosított” minden egyedét. Mivel a leleleteket is rögzítette, akár úti jegyzeteknek is tekinthetnénk ezeket az adatlapokat.

Akadémiai székfoglaló értekezését is e tárgy körben – A szentírás mézgák és gyanták termőnövényei címmel – tartotta 1869-ben. (Egy közel 150 éve írt szöveget nem könnyű ma már olvasni, de érdemes.) Azt írta dolgozata kapcsán: „...fejtegetésünk azon szent könyvek tökéletesb értelmezését segíti elő, melyeknek az emberiség történetébe mélyen benyúló, korunk szellemi, erkölcsi, társadalmi kifejlődésével és több száz milliók lelki nyugalmával szoros összeköttetésben levő tartalma még a pozitív hit terén kívül álló gondolkodó esztől is tiszteletet követel. Másodsor ama nagy szerep, mely mézgáinknak és gyantáinknak nemünk életében kijutott; miután a legrégebbi idők óta napjainkig majd áldozatoltárain mutatja be azokat a vallásos emberiség, majd létét kellemesítő velők a finom érzékiség, majd gyögyverejökben kérésének enyhülést a földkerekségnek szenvedői. De mind e fölött még nemünk művelődési történetének komoly fűrészeje előtt is érdekesekek teszi azokat ama körülmény, hogy ezen, évezredek óta közhasználatú, közkedvességű tárggyakkal élt az ember a nélkül, hogy legtöbbnek hazáját, termőnövényét a tudomány világánál megismerte volna.”

Haynald Lajosra emlékezve – érdekeit és tévedéseit számba véve – fel kellene még sorolni alapítványait, fel kellene idéznünk találkozásait Munkácsy Mihállyal, Liszt Ferencsel, a darwinizmus kapcsán kiobbant vitáját Herman Ottóval... Szólnunk kell róla: „mert emberi szó kell, hogy el ne feledkezzünk...” (Ezt az egyszerű, de fontos tanítást is ő hagyta ránk.)

Filip Gabriella

KELETRE SZAKADT HAZÁNKFIA

Lányi Béla verbita missziós testvér szolgálata

Lányi Béla verbita missziós testvér a Fülöp-szigeteken teljesít missziós szolgálatot, így valószínűleg az Életünk egyik legtávolabbi olvasójának számít. La-punk kérésére írt arról, hogyan került kapcsolatba a verbita renddel, és milyen feladatai voltak és vannak a rendben.

1987-ben hagytam el Magyarországot, hogy belépjek az Isteni Ige Társaságába, a verbita missziós rendben. Egyetlen atyát vagy testvért sem ismertem, de a missziós társaság a II. világháború előtt igen jó hírek örvendett Magyarországon. Ez volt az egyetlen, kifejezetten külmiszióra, az Egyház nemzetközi tevékenységére alapított olyan férfi szerzetesrend, amely Magyarországon is működött, és szép számban voltak magyar tagjai is. Miután megismertem az osztrák verbita misszionáriusokat, nagy örömmel léptem be Ausztriában a magyar határ közelében, Mödlingben található Szent Gábor Misszióházba. Itt nemsokára kapcsolatba kerültem a közeli Jagerhaus menekültotthonnal, ami tőlünk nem messze, a hinterbrühli tavasbarlang közelében helyezkedett el, sok erdélyi magyar menekülttel. A szomszéd épületben, a trinitárius szerzetesek kápolnájában minden vasárnap délután volt magyar szentmise a menekültek számára, melyekre rendszeresen jártam. Ilyenkor Bolla Jenő atya, akit elmondása szerint hazájából elüldöztek, misézett. Ő hozta nekünk a nyugati magyar lapokat, az *Életünk*-et is. Néha András Imre jezsuita atya, híres egyházsociológus, járt ki misézni a menekültek közösségének.

Első missziós kiküldetésem 1994-ben Fehéroroszországba szolt, itt mint „keletre szakadt” hazámfia szerepeltem. Na-

gyon érdekes volt a hetvenöt évig tartó, nagyon szigorú kommunista vallásüldözés után újjászülető és hihetetlen erővel megerősödő fehérorosz katolikusok között élve hallani a Nyugatról és az ott élő magyarok tanúságtételéről. Fehéroroszországban a másfél millió katolikust ellátó négy egyházmegye építési igazgatója és a baranovicsi Verbita Hitoktatóképző Intézet filozófianára, majd igazgatója voltam. Amikor 1994-ben elkezdtem dolgozni, a főváros (Minszk) katolikus székesegyháza, a római eredetű „jezsuita barokk” legkeletebbi fontos emléke még sportpalotaként üzemelt. Azzá alakították át a kommunisták, sok más templommal együtt. Visszavettük és visszaállítottuk eredeti formáját és funkcióját. Ugyanez történt a többi régi templommal is. Azaz nagyszerű átalakulásnak lehettem tanúja. A Szovjetunió felbomlásakor, ha átléptük a lengyel határt Moszkva felé tartva, a határváros Bresztben lévő eldugott kis katolikus kápolnától 210 kilométerre volt a következő templomunk, majd onnan még 150 kilométert megtéve, Minszkben a temetőkápolna volt még nyitva, utolsó katolikus templomként a Minszktől 700 kilométerre elhelyezkedő Moszkva előtt. Amikor azonban befejeztem fehéroroszországi munkámat 2000 decemberében, Breszttől Minszkig harminc kilométerenként már létezett zsúfolásig telt katolikus templom, plébániaház plébánossal (és időnként káplánnal), működő egyházközségekkel, sőt kolostorokkal.

E rendkívül fontos tevékenység után egy ideig magyarországi munka következett számomra. Az akkori magyar elöljárók kérték a verbita általános rendfőnökséget, hogy helyezzenek engem ide, mivel itt csak nagyon fiatal (32 év alatti) és nagyon idős (68 év feletti) rendtagok voltak, akiknek vagy a tapasztalatuk, vagy a munkabírá-

suk hiányzott. Így kerültem a budatényi Názáret Misszióházba, ahol kezdetben kilenc tisztséget bíztak rám, melyek közül egyeseket jól, másokat a dolog természeténél fogva kevésbé jól végeztem. Gaál Jenő verbita atya, egykori dél-amerikai misszionárius volt a tartományi gondnokunk. Észrevettem azonban, hogy fiataljaink idővel megszereztek az eredményes munkához szükséges tapasztalatot, illetve a Magyar Verbita Rendtartományba sok tehetséges külföldi szerzetes érkezett, úgy éreztem, hogy visszatérek Társaságunk eredeti karizmájához. Arra gondoltam, hogy vissza kell mennem a külmiszióba, amelynek érdekében Társaságunkat alapították. Kérésemet a legfelsőbb vezetés támogatta.

Így érkeztem kilenc éve a Fülöp-szigetekre. A verbita misszió egyetemén (amelynek 25.000 hallgatója és 1.600 oktatója van, és több mint 400 éve, 1595-ben alapították) dolgozom. A szerzetes-testvér-jelöltek prefektusa is én vagyok. Háromévenként jöhetek haza szabadságra, ilyenkor találkozom a hazai magyarsággal. Nagy örömmre szolgált, hogy májusban a Pázmáneum, a bécsi magyar szeminárium ottani, nyugatra szakadt hazánkfiaiának szóló szombat esti szentmiséjén is részt vehettem, melyet Pintér Gábor, kinevezett fehéroroszországi apostoli nuncius celebrált. Két és fél hónapos európai szabadságom lejáratá után visszatérek a Fülöp-szigetekre. Mint mindig,

Kilenc éve szolgál a Fülöp-szigeteken

ismét nagy öröm lesz, amikor trópusi rendházunkba megérkezik az *Életünk*. Ilyenkor azonnal mindent félreteszek és olvasom. Bár valószínűleg soha nem fogok eljutni az utolsó előtti oldalon felsorolt miséző helyek legtöbbszörre, át szoktam nézni a személyekhez és helyhez kötődő híreket. Nem véletlen! Én is külföldön élek, így a gyökeresen eltérő társadalmi környezet ellenére sok közös gondolat fűz össze az újság „nyugatra szakadt” olvasóival. Főleg azok az írárok érdekelnek, amelyek azt mutatják be, hogy miképpen lehet magyarnak maradni távoli külföldön is. Azt gondolom, Szent István-i kereszténységünknek van üzenete a Kelet és a Nyugat számára is.

Lányi Béla verbita missziótestvér

DACHAU ANGYALA

Így nevezték a szeptember 24-én boldoggá avatott német mariannhilli misszionáriust, Engelmar Unzeitiget. Az irgalmasság évében különösen nagy jelentőséggel bír Engelmar atya boldoggáavatása, hiszen a szegények és betegek ápolására és védelmezésére áldozta életét.

Prédikációiban kritizálta a Harmadik Birodalmat, és híveit arra biztatta, hogy Istenhez, ne a rendszerhez legyenek hűségesek. 1941 áprilisában „álnok kijelentések és zsidók védelmezése” vádjával letartóztatták, és a Münchentől 20 km-re fekvő dachau koncentrációs táborba szállították. A táboron belül szentnek és Dachau angyalának nevezték, hiszen önként ápolta a

betegeket és szenvedőket, mindig kész volt testileg és lelkileg erősíteni őket. Az 1944 és 1945 közötti télen a táborban tifuszbajrány tört ki. Az SS-tisztek már be sem jártak a fertőzött barakkjaiba, amikor egyre több pap kezdte el önkéntesen ápolni a betegeket, közöttük Engelmar atya is. Ő maga is megfertőződött a tífuszosok között, és 1945. március 2-án, néhány héttel a tábor felszabadítása előtt, bele is halt a járványba, amely megtizedelte Dachau foglyait. 2009-ben XVI. Benedek pápa elismerte hősiességét, majd Ferenc pápa 2016. januárjában engedélyezte boldoggá avatását.

(Vatikáni Rádió)

A verbiták által támogatott cebui gyermekotthonban

HAT ÉV AZ ANGLIAI MAGYAROK SZOLGÁLATÁBAN

Beszélgetés Virágh József korábbi londoni magyar főlelkésszel

Virágh József atya, a pilisi Krisztus Király-templom plébánosa papi pályája során többek között Kanadában és Angliában is szolgált. Vele beszélgettünk életútjáról.

– Hogyan emlékszik vissza a fiatalkori éveire?

– 1963-ban születtem, szüleimmel és testvéremmel Budapesten nőttem fel. A pestszentlőrinci Erzsébet-telepi templomban keresztelték, voltam első-áldozó, ott bérmáltak és később természetesen ott is ünnepeltük az első szentmisémet is. A helyi általános iskola elvégzése után az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnázium és Kollégiumba jártam. 1981 őszén jelentkeztem a Pázmány Péter Hittudományi Akadémiára, ahol civil, rendes nappali tagozatos hallgató lettem. Egy év múlva azonban a hatóságok megszakították tanulmányaimat és 18 hónapos katonai szolgálatra hívtak be, amit Lenti-ben teljesítettem.

Első szolgálati helyem a Kispest Werkerle-telepi plébánia volt, ahol káplánként tevékenykedtem 1988-tól 1992-ig. Négy év káplánság után Keszthelyi Ferenc püspök központi szolgálatra a váci püspökségre rendelt, ahol püspöki szertartóként tevékenykedtem. A következő év őszén három hirtelen megüresedett nórádi falu: Endrefalva, Szécsényfelfalu és Piliny lelkipásztori ellátását végeztem.

– Kanadában is megfordult. Hogyan történt ez a kiküldetés?

– A közel két éves kanadai időszak lényegében a tanulásról szólt. László (Leslie) László atya jóvoltából az ottai Saint Paul University kánonjogi fakultásán tanulhattam posztgraduális képzésen. Tanulmányaim mellett bekapcsolódtam a magyar cserkészek életébe és tanítottam is a Magyar Iskolában. Az Ottawában töltött két esztendő volt az első alkalom, hogy az emigrációban élő magyarsággal kapcsolatba kerülhettem. Montrealban több alkalommal, a Niagara vízesés melletti Wellandon pedig egy hónapig szolgáltam. 1996-ban a Saint Paul Egyetemen sikeresen befejeztem a második évet és licenciátust szereztem, amihez az ottawai állami egyetem master diplomát is adott.

London után Pilis plébánosa

– 1996 őszén Keszthelyi püspök közben egy évre Pásztó városába rendelte Virágh atyát. 1997 őszén Tóalmáson plébános. 1998-ban Vácrátót plébánia ellátását kapta feladatul. Ezután hogyan folytatódtott az életút?

– Hét vácrátóti szolgálati év után Beer Miklós váci megyéspüspök elengedett a Magyar Római Katolikus Nagyboldogasszony Főlelkészség kötelékébe, hogy Tüttö György prelátus atya mellett és egy év elteltével utódként a londoni és különböző vidéki városokban élő magyarok lelkipásztori szolgálatában vegyen részt. 2005 decemberében kezdtem meg az angliai magyarság lelkipásztori szolgálatát. Időközben egyéb fontos változások is történtek. 2007 nyarán az Esztergom-

Budapesti Főegyházmegye segédpüspökévé szentelték a külföldi magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott Cserháti Ferencet. Angliai szolgálatom jogi megalapozását a Westminster egyházmegyé-

vel és a Magyar Katolikus Püspöki Konferenciával még egy külföldön élő püspök, Miklósházy Attila kezdte meg. Akkoriban egy négyéves szolgálati időszakról volt szó. A tervezett négy esztendőből végül hat lett. Különleges feladat volt a Királyságban élő és dolgozó magyar katolikus fiatalok és a már korábban, főleg az 1956-os forradalmat követően új hazába kényszerült, évtizedek óta új életet kezdő idősebbek szolgálata. Valódi missziós feladat, amely végtelenül színes, érdekes, izgalmas és felemelő. Boldog vagyok, hogy a régi és szűkös Mindszenty Otthon utódjává felépült Szent István Ház és Szent Erzsébet-kápolna elkészültében és életre kelésében, a lelkészség megújításában részt vehettem.

– 2011-ben Anglia után újra visszatért Magyarországra. Talán nagy váltásnak tűnhet egy olyan nagyváros után, mint London, a Pest megyei kisváros, Pilis plébánosaként szolgálni.

– Én ezt – sokak meglepetésére – nem így élem meg. Hiszem, hogy az Úrnak mindannyiunkkal egyedi terve van. Pappá szentelésem első pillanatától azt tartom, hogy soha nem kérek és nem utasítok el megbízást és küldetést, amely az előjárótól, a mindenkori püspökömtől jön.

Lonkay Márta

MAGYAR NYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Itt közöljük a magyar lelkészek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyar nyelvű szentmisék helye és ideje után. Megtalálható még az MKPK honlapján is: <http://www.katolikus.hu/miserend>

ANGLIA:

London: Ft. Csicsó János főlelkész, Hungarian R.C. Chaplaincy, 62 Little Ealing Lane, GB London, W5 4EA, Tel./Fax: 0044-20/8566-0271. E-mail: hungarian.chaplaincy@btinternet.com Misézó helyek: London, South Croydon, Bristol, Luton, Cambridge; www.magyar-katolikusok.co.uk. Bővebb információ a Facebookon, a Katolikus szentmisék Londonban cím alatt.

Észak-Anglia:

Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plébános, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37. Misézó helyek: Ashby De La Zouch, Birmingham, Bolton, Derby, Leeds, Leicester, Liverpool, Nottingham, Preston, Rochdale, Sheffield, St. Helens, Wolverhampton. Manchesterben minden szombaton este 8-kor St. Augustin Roman Catholic Church (Az egyetem mellett).

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Tamás Ferenc esperes, főlelkész és P. Szomszéd Tamás SJ, Wiener Ungarische Kath. Gemeinde, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, tel.: 0043-1/526 49 72; fax: 0043-1/526 49 72 25. Misézó helyek: Bécs, vasárnapként 11.00-kor, Deutscherdankirche, Singerstr. 7., Bécsújhely, Domplatz 1 (Szent Katalin-kápolna), minden hónap utolsó vasárnapján 16.30-kor; E-mail: brnke@katolikus.at; <http://www.katolikus.at>; Baden, minden hónap második vasárnapján 16.30-kor, Leedorf Haupt Str. 74., 2500-Baden.

Pázmáneum: Ft. Varga János rektor, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14, tel.: 0043-1/3191403-18, e-mail: collegiumpazmaneum@gmail.com, előesti szentmise: szombatoként 17.00-kor. <http://www.pazmaneum.katolikus.hu>

Burgenland/Alsóőr: P. Keresztfalvi Péter OSB, Kath. Pfarramt, A-7501 Unterwart 226, tel.: 0043-3352/34108. E-mail: kerezsfalvi@freemail.hu Misézó helyek: Alsóőr, vasárnapként 10.00-kor, Felsőőr, vasárnapként 9.00-kor.

Eisenstadt/Kismarton: Ft. Pál László. Szentmise minden hó 3. vasárnapján 11.00-kor, Franziskaner Kirche, Haydngasse 31, A-7000 Eisenstadt.

Graz: Msgr. Molnár Ottó, tel.: 0043-316/68 21 2421, otto.molnar@laposte.net; és Ft. Holló István, tel.: 0043-676/8742 6711, e-mail: istvan.hollo@graz-seckau.at; szentmise minden vasárnap 17.00 órakor, Kalvarienberg-Kirche, Kalvarienbergstr. 155., A-8020 Graz.

Innsbruck: Ft. Dr. Nagy-György Attila, e-mail: mackopapbacs@yahoo.de Szentmise minden hónap 2. vasárnapján a Magyar Házban, Richard Wagner Str. 3. A-6020 Innsbruck. Érdeklődni: Wachsmuth Tünde, sopronyi_tunde87@yahoo.com

Linz: Ft. Szabó Ernő, Ungarseelsorgezentrum d. Diözese Linz, Herrenstr. 2. A-4600 Wels, tel.: 0043-732/341175, e-mail: ernest.szabo@diocese-linz.at; Misézó helyek: Linz: minden hónap 1., 3. és 5. vasárnapján; Wels: 2. és 4. vasárnap.

Klagenfurt: Ft. Hájti István, A-9854 Malta 74, tel.: 0043-4733/232 v. 0043-6768 7727 444, e-mail: hajti80@freemail.hu; Szentmise minden hónap utolsó vasárnapján 14.00-kor a Kapuziner Kirchében, Waaggasse 15, A-9020 Klagenfurt.

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, 3. szombaton 17.00-kor az Orsolyita-templomban, Aigner Str. 135. A-5061 Salzburg. Érdeklődni: Bohuny István, tel.: 0043-699/81721232.

BELGIUM

Brüsszel: P. Havas István Sch.P., Mission Catholique Hongroise, Magyar Ház, szentmise minden vasárnap 10.30 és 18.00 órakor. Rue de l'Arbre Béni 123, B-1050 Bruxelles. Tel.: 0032-2/64 96 188, mobil: 0032-487/614 063, e-mail: havas@piar.hu. Honlap: www.magyarhaz.be. Misézó helyek: Leuven, Hága/NL, Luxembourg.

Liège/Luxembourg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liège, tel.: 0032-4/22 33 910; fax: 0032-4 /22116 09. Misézó helyek: Liège, Verviers, Eupen, Huy, Genk, Eiden, Charleroi, Luxembourg város.

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Ft. Cibian Miklós főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor, augusztust kivéve. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

Dél-Franciaország: Ft. Cibian Miklós főlelkész, mise minden 1. szombaton 16 órakor: Orsolyiták kápolnája, 15, rue Soeur Bouvier 69005 Lyon, tel.: 0033-1/42 086170, fax: 0033-1/42 067155, e-mail: missioncatholique@orange.fr; www.magyarmisszio.info

További szentmisék Franciaországban:

Grenoble: kéthavonta a hó harmadik szombatján 16-kor (12, av. Paul Vaillant Couturier, 38130 Echirolles – Don Bosco-templom) (szeptembertől számítva)

Nancy: kéthavonta a hó negyedik szombatján 16-kor (2, rue Sainte-Odile, 54600 Villers-les-Nancy – Szent Teréz-templom oratóriumában) (októbertől számítva)

Nizza: január, május és szeptember hó utolsó szombatján 14.30-kor (25, Bd. Comte de Falicon, 06100 Nice, Szent János evangélista templom)

LENGYELORSZÁG

Varsó: minden hónap második vasárnapján 15.00-kor, Az Úr Mennybemenetele-templom (Kościół Wniebowstąpienia Pańskiego), Ursynów, al. Komisji Edukacji Narodowej 101. Metróval a Stoklosy állomásig kell jönni, majd Varsó központja felé sétálni kb. 350 m-t.

NÉMETORSZÁG

Augsburgi Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Kempten, Neuburg a. D.. Érdeklődni: Ft. Varga Péter, Ungarische Kath. Mission, Zirbelstr. 23, D-86154 Augsburg, tel.: 0049-821/21 93 93 30 vagy 0049-821/21 93 93 24, E-mail: augsburgi-misszio@web.de; www.augsburgimisszio.de

Bamberg-Eichstätt-Regensburgi Egyházmegye: Magyar Katolikus Misszió kápolnája, Nürnberg, Harmoniestraße 28A. Szentmise minden vasárnap délelőtt 11 óra, a hónap utolsó vasárnapján 16 óra. A hónap utolsó vasárnapján a szentmise után agapé a helyszínen a hívek adományából. A szentmiséket celebrálja: Neu Antal.

Esseni Egyházmegye:

Miséző helyek: Duisburg, Essen. Érdeklődni: Ung. Kath. Mission, Fraziskaner Str. 69a, D-45139 Essen. Kölnben: tel./fax: 0049-221/33 778 517.

Freiburgi érsekség:

Ft. Lovász Reinholdt plankstadti kooperator, cím: Schwetzingen-Str. 32, D-68723 Plankstadt, havonta magyar szentmisét tart Mannheimben.

Berlini és Hamburgi Főegyházmegye, Hildesheimi és Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. Érd.: Hamburgban: Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Bürgerweide 35, D-20535 Hamburg, tel.: 0049-40/25 077 83.

Kölni Főegyházmegye és Aachen:

Miséző helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen. Érdeklődni: Ft. Lukács József, Kath. Ungarseelsorge Köln, Am Rinkenpfuhl 10, D-50676 Köln. E-mail: ungarnzentrum@netcologne.de; tel./fax: 0049-221/33 778 517; <http://www.ungarnzentrum.de>

Limburg-Fulda-Mainzi Egyházmegye frankfurti székhellyel:

Miséző helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. Érdeklődni: Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. Tel.: 0049-69/24 79 50 21, 069/24795022, fax: 0049-69/97 78 26 84; www.magyar-katolikusok-frankfurt.de, pal.takacs@magyar-katolikusok-frankfurt.de

München-Freisingi Főegyházmegye:

Miséző helyek: München, Rosenheim, Erding, Ladshut. Érdeklődni: Ft. Merka János, Magyar Katolikus Egyházközség – Ungarische Katholische Gemeinde, Oberföhringer Str. 40, D-81925 München. Tel.: 0049-89/982637, fax: 0049-89/985419. E-mail: info@ungarische-mission.de; www.ungarische-mission.de Nyugdíjas kisegítő: Ft. Buchmüller István ny. plébános.

Münster-Paderborn-Osnabrücki Egyházmegye:

Miséző helyek: Bielefeld, Hagen, Marl, Menden, Münster, Neukirchen-Vluyn, Osnabrück. Érdeklődni: Ft. Simon Péter, Münster Magyar Katolikus Misszió, Middelfeld 24, D-48157 Münster, tel.: 0049-251/9 32 57 288, e-mail: ungarische-mission@bistum-muenster.de, honlap: migrans.hu

Passaui Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Kovács János, 84375 Kirchdorf am Inn, tel.: 0049-85/71 23 32. Magyar Missio Passau (Ungarische Mission Passau e.v.), Breslauer Str. 2., 94036 Passau. Tel.: (0151) 5181 7785 (Andreas G. Lehr világi elnök). Honlap: www.magyar.missio.passau.de, e-mail: info@magyar-missio-passau.de

Rottenburg-Stuttgarteri Egyházmegye:

Érdeklődni: Ft. Dr. Tempfli Imre, Ungarische Katholische Gemeinde, Albert-Schäffle Str. 30, D-70186 Stuttgart, tel.: 0049-711/236 91 90, fax: 0049-711/236 73 93, e-mail: mission@stuttgarti-katolikusok.de, és Ft. Merlász Tibor, Walfischgasse 17, D-89073 Ulm, tel.: 0049-731/39 96 63 06, mobil: 0049-151/15 92 52 03, e-mail: mtibor1960@gmail.com Misézó helyek: Stuttgart, Ulm, Balingen-Fromern, Biberach, Böblingen, Friedrichshafen, Eisingen, Heidenheim, Heilbronn-Horkheim, Ludwigsburg, Munderkingen, Reutlingen, Schwäbisch-Gmünd, Weingarten.

Würzburgi Egyházmegye:

Miséző hely: Würzburg. Érdeklődni: Ft. Dr. Koncsik Endre, Domerschulstr. 2, D-97070 Würzburg. Tel.: 0049-931/38 66 2530, fax: 38 662 599.

NORVÉGIA

Információ a magyar nyelvű lelkipásztori szolgálatról: www.nufo.no/makao

OLASZORSZÁG

Róma: Mons. Dr. Németh László főlelkész, a római Szent István Ház igazgatója, Casa di Santo Stefano, Via del Casaleto, 481, I-00151 Roma, tel.: 0039/06 6574 2834, mobil: 0039/348 79 52 165, e-mail: italiamissiohu@gmail.com. Misézó helyek: Róma – minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, Chiesa Santi Giovanni Evangelista e Petronio Dei Bolognesi (Via del Mascherone 61 – 00186 Roma, kivéve július, augusztus) és a Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnájában minden kedden 8.00-kor. Milánó – minden hó első vasárnapján 16.00-kor, Szalézi oratórium (Via Copernico 9, kivéve jan., júl., aug., szept.).

SZENT FERENC ÜNNEPE RÓMÁBAN

Assisi Szent Ferenc emléknapján, október 4-én rendkívüli szentmisét látott a vatikáni Szent Péter-bazilika Magyarok Nagyasszonya-kápolnája, mert úgy megtelt zarándokokkal, hogy még a lépcsőn is álltak. A lelkipásztorokkal együtt érkező pásztoi és hatvani híveken túl jelen voltak a Tilma gyermekművészeti Alapítvány tagjai, akik a 2017-es „Csodás tettek” kiállításukat ezúttal elhozták Rómába is. Külön érdekessége volt ennek a szentmisének, hogy az erdélyi Tordaszentlászlóról egy 86 fős református zarándokcsoport érkezett Rómába, akik Balázs Attila tisztelettel együtt szintén részt vettek a szentmisén, sőt a szentáldozáskor, miközben a katolikus hívek áldozáshoz járultak, ők énekeltek nagy lelkesedéssel.

Részt vett a szentmisén Habsburg Lotharingiai Eduárd szentszéki nagykövet és Érszegi Márk első követségi tanácsos. A szentmisét Pápai Lajos nyugalmazott győri püspök mutatta be, aki minden év októberében elzarándokol Rómába.

A Magyarok Nagyasszonya-kápolnában

ba. Homíliájában a tanúságtétel szerepéről beszélt: mindannyiunk feladata, bármilyen felekezeti keresztényeké, hogy a feltámadt Krisztusról az életünkkel tegyünk tanúságot. Németh László atya, olaszországi magyar főlelkész, a házigazda szeretetével köszöntött minden csoportot és a közös imádságban minden csoportról és világon szétszóródott valamennyi magyar honfitársunkról is megemlékezett.

(Vatikáni Rádió)

AZ ÉLET KÖNYVÉBŐL

Keresztelések: Ungureanu David, U. Catalin-Bogdan és Timea Bernadett kisfia 2016. február 7-én, Molnár Lili és Molnár Erich Josef, M. Ákos és Molnárné Kálnai Anikó kisleánya és kisfia 2016. március 27-én, Zeher Hannah és Zeher Marc, Z. Gábor és Zsuzsanna Ágnes kisleánya és kisfia 2016. április 17-én, Boros Lilién, B. Róbert és Pulpiter Beáta kisleánya 2016. május 8-án, Fejér Lena, F. Mózes és Jenei Viktória kisleánya 2016. július 17-én a müncheni Szent Erzsébet-templomban, Mészáros Larion, M. Tamás és Barbara kisfia 2016. május 22-én a rosenheimi Szent József-templomban, Lakatos Márk, L. Zsolt és Juhos Emilia kisfia, valamint

Juhos Noel, J. Norbert és Juhos Emilia kisfia 2016. július 17-én a landshuti Szent Johannes-templomban részesültek a kereszttség szentségében.

Halottaink: Rein Barbara, 80 évesen hunyt el, temetése 2016. március 29-én a müncheni Ostfriedhofban volt, Bejinaru Varga Clara, 80 évesen hunyt el, temetése 2016. április 26-án a lohhofi temetőben volt, Pfitzner Rudolf, 86 évesen hunyt el, temetése 2016. április 27-én az ottobrunni Parkfriedhofban volt, valamint Hahn Erzsébet, 84 évesen hunyt el, temetése 2016. szeptember 19-én a müncheni Waldfriedhof-Neuer Teilban volt. Nyugodjanak békében! □

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Apró-, házassági-, általános hirdetések betűnként: 0,10 EUR	
„Jelige” – postaköltség	5,00 EUR
Üzleti, nyereséges hirdetés betűnként	0,20 EUR
Nagybetűs sorok betűnként	0,40 EUR
Egyszerű, 1 „pontos” keret	10,00 EUR
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese.	
Külön kívánságokat esetenként árazunk.	

Egymás utáni háromszori hirdetésnél 10 %, hatszori hirdetésnél 20 %, illetve egész évi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Magyar szentmisék helye: Bologna, Catania, Loreto, Padova, Palermo, Parma, Torino.

Firenze: Mons. Dr. Kovács Gergely, Pontificio Consiglio della Cultura, V-00120 Città del Vaticano, e-mail: gkovacs@tin.it

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarnmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, tel.: 0041-44/36 23 303, e-mail: f.vizauer@gmx.ch; Misézó helyek: Zürich, Winterthur, Wetzikon-Uster, Schaffhausen, Frauenfeld.

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján 10.30-kor. Tel.: 00 41-22/7910458.

Lausanne: Szentmise minden hó 1. és 3. szombat 18.00-kor. Chapelle Servan, ch. Eugène-Grasset 12, Lausanne.

Bern: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Pf. 102, CH-3073 Gümli. E-mail: info@katolikus.ch; www.ungarnmission.ch

Basel: Ft. Pál István, Röm. Kath. Ungarnmission, Binninger Str. 45, CH-4123 Allschwil; tel.: 0041/765185440. Szentmise: minden vasárnap 8.50-kor. www.ungarnmission.ch; a Sacré Couer-templomban, Feierabendstr. 68.

St. Gallen: a hónap második vasárnapján 17.00 órakor magyar szentmise a Schützengel-kápolnában (a dóm mellett). Lelkész: Szűcsi László, Kirchstr. 13, CH-9036 Grub. Tel.: 071 891 56 01.

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia külföldi magyar lelkipásztori szolgálatért felelős püspökének irodája: MKPK, Külföldi Magyar Lelkipásztori Szolgálat, Dr. Cserhádi Ferenc püspök, H-1053 Budapest, Papnövelde utca 5-7., tel./fax: 0036-1/266-4515, e-mail: cserhati@katolikus.hu □

ÉLETÜNK

Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal:
KERESZTÉNY ÉLET SZERKESZTŐSÉGE
H-1075 Budapest, Károlyi krt. 1.
Telefon: (0036) 1/328 01 96, (0036) 1/328 01 97
Fax: (0036) 1/328 01 98
E-mail: eletunk@keresztnyelet.hu
www.keresztnyelet.hu

Főszerkesztő: dr. Cserhádi Ferenc
Felelős kiadó: Merka János
Felelős szerkesztő: Czoborczy Bence
A szerkesztőbizottság tagjai:
Ramsay Győző, Vincze András

Redakción und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE GEMEINDE
Oberföhringer Str. 40, D-81925 München
Verantwortlicher Herausgeber: Merka János
Telefon: (0049) 89/98 26 37
Telefax: (0049) 89/98 54 19

E-mail: eluetenk@ungarische-mission.de

Abonnement für ein Jahr: 20 EUR
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost USD 60

ELŐFIZETÉS:

Az Életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni!
Tengerentúlról, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 2 EUR

Előfizetési ár egy évre: 20 EUR

Tengerentúlról USS 60

BANKSZÁMLÁNK:

Szent Maximilian Kiadó

OTP Banka Slovensko, Komárno

IBAN SK81 5200 0000 0000 0886 7696

BIC/SWIFT: OTPVSKBX

Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

Druck:

Micropress Kft.

H-3516 Miskolc, Ács u. 12.

Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.
A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLÉKELTÜNK.

HÍREK – ESEMÉNYEK

Közép-kelet-európai püspökök találkozója

A közép-kelet-európai püspöki konferenciák képviselői találkozót tartottak Pozsonyban, szeptember 8-án és 9-én, hogy megbeszélést folytassanak a migrációs válságról és a családról. A szlovák fővárosban a közép-kelet-európai püspöki konferenciák (Szlovákia, Magyarország, Horvátország, Bulgária, Lengyelország, Fehéroroszország, Bosznia-Hercegovina, Litvánia, Csehország, Románia, Ukrajna) képviselői találkoztak. A találkozó tagjai szeptember 8-án, Szűz Mária születése (Kisboldogasszony) ünnepén szentmisét mutattak be a pozsonyi Szent Márton-katedrálisban. A szentmise főcelebránsa Erdő Péter bíboros, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsa (CCEE) elnöke volt. A tanácskozáson magyar részről még részt vett Veres András püspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke.

Leégett Atyha temploma

Villámcsapás következtében szeptember 19-ére, hétfőre virradóra leégett a székelyföldi Atyha római katolikus temploma. A néhány évvel ezelőtt teljesen felújított templomépületnek volt vilámlámpájára, de a légköri elektromos kisülés olyan rendkívüli erejű volt, hogy a

A villámcsapás után (Fotó: MTI)

tetőszerkezet szentély fölötti része azonnal lángra kapott. A lángok olyan gyorsan elterjedtek, hogy a templom értékei közül csak a szentségtartó és néhány miseruhát tudtak kimenteni. A Magyar Máltai Szeretetszolgálat gyűjtést hirdetett a templom újjáépítésére. A felajánlásokat a következő számlára utalhatják: Magyar Máltai Szeretetszolgálat, OTP 11784009–20201739. A közlemény rovatba írják be: „ATYHAI SEGÍTSÉG”!

Limburg új püspöke

Szeptember 18-án Limburgban püspökké szentelték Georg Bätzingot, aki az egyházmegye tizenharmadik főpásztora. A szentelést Rainer Maria Woelki bíboros, kölni metropolita vezette a Hessen tartománybeli város székesegyházában. A szentelésen a világ szinte minden része képviseltette magát, a német főpásztorokon kívül afrikai, dél-amerikai, ázsiai és óceániai püspökök is együtt imádkoztak.

Pápai üdvözlés Ukrajnának

A latin rítusú Katolikus Egyház strukturális visszaállításának 25. évfordulóját ünnepli Ukrajnában. Szeptember 10-én Tarcisio Bertone bíboros, nyugalmazott államtitkár mutatott be ünnepi szentmisét a lemberg (Lviv) latin székesegyházban, és közvetítette Ferenc pápa üdvözlését a híveknek. Bertone bíboros felidézte a város jelszavát: „Lemberg mindig hűséges”, és a hit hőseiről szövegezt, akik az üldöztetés során hűek maradtak a sziklához, aki Jézus, és földi helytartójához, és kitartottak az egymás iránti szeretetben. Az évfordulóról Claudio Gugerotti érsek, Ukrajna apostoli nunciusa elmondta: a mai ukrán társadalomban a Katolikus Egyház nagyon fontos helyet tölt be. Az Egyház nagy felelősséget

érez, hogy elérje a keresőket és választ adjon kérdéseikre.

Erdő Péter bíboros kitüntetése

Az Európai Tudományos és Művészeti Akadémia a „Tolerancia gyűjtemény” elnevezésű kitüntetést adományozta Erdő Péternek. A bíboros szeptember 26-án a kölni városházán Felix Unger professzortól, az akadémia elnökétől vette át az elismerést. Sir Charles Hoare, a Weidenfeld Alapítvány elnöke méltatásában elhangzott: Erdő Péter bíboros teológiai-professzorként tanított a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, amelynek rektora is volt. Ismert, hogy erősen támogatja a kisebbségeket és különösen is törekszik a vallások közötti párbeszédre. Tevékenysége példaértékű. Erdő Péter bíboros a megértés és az együttműködés embere, párbeszéd útján hidakat épít és ösztönzi az új kezdeményezéseket.

Zarándoklat Nagyszombatba

Az első magyarországi papnevelő intézetet Oláh Miklós esztergomi érsek alapította 1566-ban Nagyszombatban. Az intézmény utóda, az esztergomi szeminárium szeptember 13-án ünnepelte a jubileumot a ma Szlovákiához tartozó városban. A régi székesegyházban Erdő Péter bíboros mutatott be szentmisét. A főpásztorral koncelebrált Orosch János nagyszombati érsek, Cserháti Ferenc esztergombudapesti segédpüspök és az esztergomi szeminárium előjárói, tanárai. A hálaadó szentmise végén a koncelebrálók és a kispapok a Könnyező Szűzanya kegyképhez vonultak a bazilika északi oldalkápolnájába, egy rövid ima erejéig. A kegykép 1663-ban könnyezett vért először, a párkányi csata előtt nem sokkal, majd 1708-ban, a kuruc harcok idején újra könnyezett, és a csoda még három alkalommal ismétlődött meg.

Veni Sancte a Pápai Magyar Intézetben

Itália védőszentje, Assisi Szent Ferenc ünnepén szentmise keretében kezdődött meg ünnepélyesen is az új akadémiai év a Pápai Magyar Intézetben. A szentmisén, amelyen részt vett az itt szolgálatot teljesítő három munkatárs is, az ösztöndíjasok mellett koncelebrált az intézetet felügyelő Vigilancia Bizottság elnöke, Szentmártoni Mihály jezsuita, valamint a tagok, Melo Lajos domonkos és Kovács Gergely pápai káplán. A Pápai Magyar Intézetnek ebben az évben négy új növendéke van, így a kutatói ösztöndíjasok mellett egész évben öten vannak itt: Ádám Miklós (Esztergom-Budapesti Főegyházmegye) biblikumot, Kaposi Gábor (Győr) patrisztikus teológiát, Molnár János (Szombathely) erkölcszociológiát, Nagy Csaba (Debrecen-Nyíregyháza) házasság és családteológiát és Végerbauer Richárd (Győr) biblikus teológiát tanul.

Vajdasági táskaszentelés

Már javában benne járunk a tanévben, érdemes mégis visszatekinteni egy szeptember közepi eseményre. A vajdasági Padé templomában szeptember 11-én tartották táskaszentelést. Az egyházközség hittanosai együtt vonultak be a templomba, és elhelyezték iskolatáskáikat a főoltár előtt. Fiser János plébános a homília után megszentelte a táskákat.

(Fotó: Nagybecskereki Egyházmegye)

MAGYAROK MÜNCHENBEN – SZERBEK MAGYARORSZÁGON

Két könyv bemutatója a Sapientian

A Magyar Egyháztörténeti Enciklopédiai Munkaközösség (METEM) és a Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány gondozásában, két hiánypótló könyvet mutattak be szeptember 21-én Budapesten, a Sapientia Szerzetesi Hit-tudományi Főiskolán. Cserháti Ferenc püspök „Magyarok a bajor fővárosban” című kötetét Veres András az MKPK elnöke, „A szerbek Magyarországon 1918–1921” című tanulmánykötetet pedig Várszegi Asztrik pannonhalmi főapát ismertette.

Veres András a csaknem 500 oldalas könyvet kezében fogva – személyes élményeit is felidézve – méltatta a külföldön élő magyarok lelkipásztori ellátásával megbízott esztergom-budapesti segédpüspök áldozatos munkáját. Az 1982-től hosszú évekig Münchenben szolgáló Cserháti Ferenc kíváncsi érdeklődésének eredményeként, bepillantást nyerhetünk a müncheni magyar katolikus egyházközség több mint fél évszázados történelmébe. Elénk táru az idegenben élő magyarok hazaszeretete, keresztény elkötelezettsége, a magyar identitás és kultúra iránti hűsége.

A szerb megszállást feldolgozó, idáig még nem ismert, új információkat tartalmazó tanulmánykötetről szólva, Várszegi Asztrik annak fontosságát hangsúlyozta, hogy minél több ember ismerhesse meg a könyvben szereplő időszak tanulságos eseményeit. A kiadványban közölt térképeken nyomon követhetők

Adriányi Gábor gratulál Cserháti püspöknek

a csanádi püspökség és a kalocsai érsekség területének változásai az I. Világháború után.

Zombori István történész, a tanulmánykötet szerkesztője, a magyarságot 1918 és 1921 között fenyegető – a tanulmányokból kiderülő, sok-sok tanulságot tartalmazó – súlyos veszélyre hívta fel a hallgatóság és a leendő olvasók figyelmét.

Szöveg és kép: Cser István

VILÁGI MUNKATÁRSAK TALÁLKOZÓJA RÓMÁBAN

Ötödik alkalommal találkoztak az olaszországi magyar katolikus közösségek világi munkatársai Rómában, a Szent István-házban szeptember 23. és 25. között.

Az esemény célja ezúttal is az volt, hogy az egymástól távol élő hívőközösségek képviselői találkozzanak egymással, megosszák tapasztalataikat, örömeiket és nehézségeiket. A háromnapos program alkalmat adott a lelki, szellemi és a kulturális töltökezésre.

A résztvevők, akik Bolognából, Loretóból, Milánóból, Palermóból, Parmából és Rómából érkeztek, szombaton elzarándokoltak Ceribe, ahol az Irgalmasság Anyjának kegyhelyén átléptek a szent kapun, majd a Santa Maria Galeria-kegyhelyen szentmisén vettek részt.

Délután Szentmártoni Mihály jezsuita professzor tartott nekik előadást a fel-
nőttkor lelkeségéről, Kovács Gergely, a

Kultúra Pápai Tanácsának osztályvezetője Márton Áron püspök emlékére kapcsán az egykori gyulafehérvári főpásztor életét mutatta be, Heintz Tamás nemzetpolitikai összekötő pedig az 1956-os forradalomhoz kapcsolódó olaszországi megemlékezések előkészítéséről adott tájékoztatást.

A szeptemberi hónap végi szentmise 25-én, vasárnap a Santa Maria del Suffragio-templomban alkalmat adott a világi munkatársak számára a római magyar katolikus közösség tagjaival, valamint hazánk római nagykövetségével, Paczolai Péterrel és a szentszéki nagykövettel, Habsburg Eduárdal való találkozásra.

Németh László

A KATOLIKUS PÜSPÖKÖK MEGHÍVJÁK FERENC PÁPÁT ROMÁNIÁBA

Kifejezve az ország katolikus híveinek óhaját is, a romániai katolikus püspökök elhatározták, hogy meghívót küldenek Ferenc pápának egy romániai látogatásra. A Szentatya látogatása minden bizonnyal Szent Péter utóda atyai gondoskodásának volna a jele mindenki számára.

Ferenc pápa meghívása, a katolikus egyházi élet különböző területeinek elemzése, illetve a helyi egyházak közös irányvonalainak a meghatározása – tekintettel az Irgalmasság évének a lezárására – voltak azok a témák, amelyek 2016. szeptember 26. és 28. között a római- és görögkatolikus püspökök tárgyalásának középpontjában álltak Nagyváradon, a Romániai Katolikus Püspöki Konferencia őszi plenáris ülésén. Az esemény házigazdája a Nagyvárad Római Katolikus Püspökség volt.

Az ülés megnyitóján részt vett Miguel Maury Buendía, apostoli nuncius, aki többek között köszönetet mondott az ukrainai katolikus hívek javára végzett gyűjtésért, amit Ferenc pápa kezdeményezésére hirdettek meg a világ minden egyházmegyéjében.

A püspökök egyeztettek továbbá a 2017-ben Temesváron tartandó országos

hittanlimpiászról. A 2016. december 11-én tartandó parlamenti választásokkal kapcsolatban egy nyilatkozatot is megfogalmaztak, melyben minden katolikus hívőt és jóakarátú embert a választásokon való részvételre buzdítanak.

Az irgalmasság cselekedeteit gyakorolva a püspökök együtt imádkoznak elhunyt Tempfli József megyéspüspök sirjánál, illetve látogatást tettek az egyházmegyei Caritas Catholica által működtetett Szent Erzsébet Időotthonba.

A püspökök ellátogattak továbbá a nagyvárad Várba, ahol együtt imádkoztak a régészek által nemrég feltárt ősi székesegyház bejáratánál, majd szentmisét mutattak be a Vártemplomban.

A Romániai Katolikus Püspökkari Konferenciát az ország római katolikus és görögkatolikus püspökei alkotják.

Francisc Ungureanu titkár